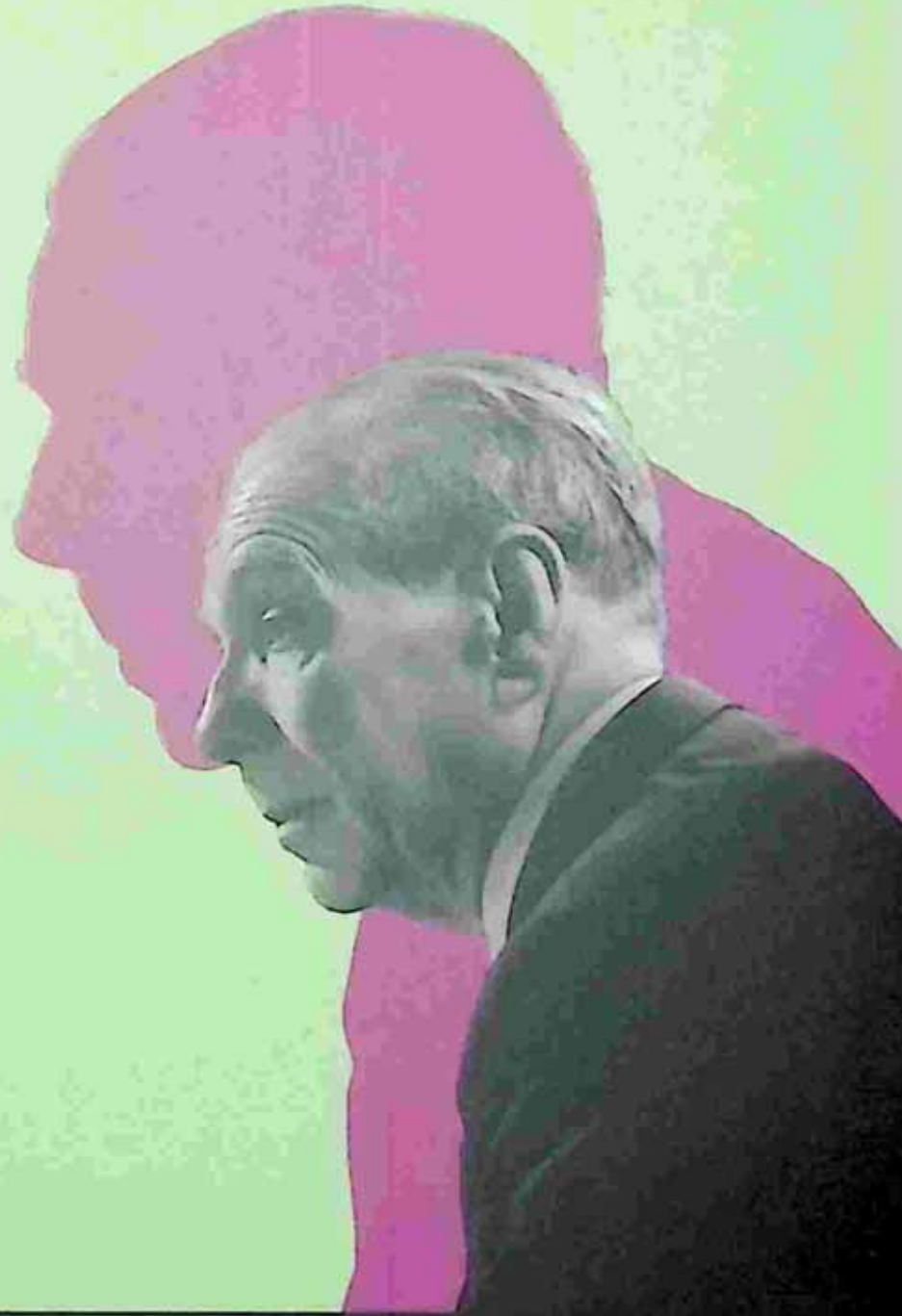

Man on Pink Corner & Selected Stories
mgype.com SAMPLE BOOK
 Jorge Luis Borges

ပန်းရောင်လမ်းထောင့်မှလူ

ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ၏ လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ

မြန်မာ့အလင်း

(မြန်မာ့အလင်းဖြင့် ပြန်လည်စေ့ဘေးသည်)

မျက်မမြင်တစ်ယောက်

... ..

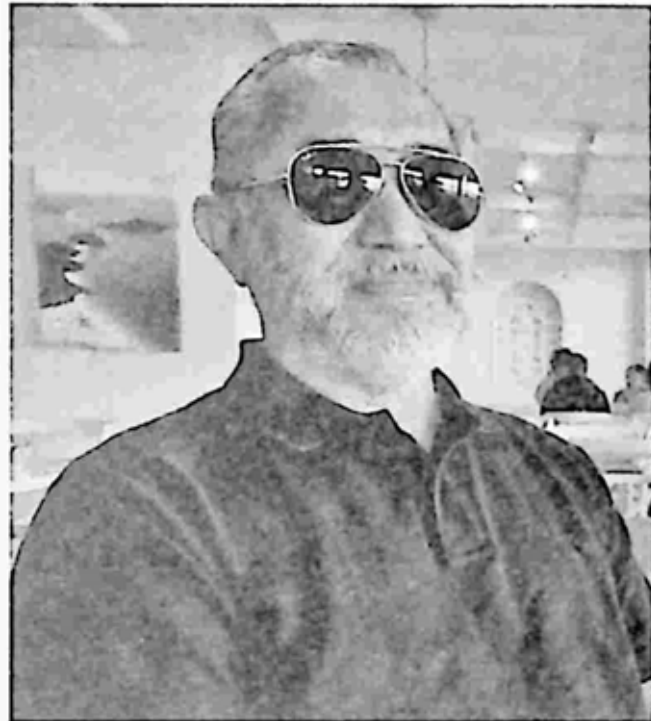
ဒီပညာရှိစကားလုံးတွေဟာ မေလ်တန်ဆီကလာတာ၊ မွန်မြတ်လှပါရဲ့။
ဒါပေတဲ့ ငါကတော့ ဘာကိုဆိုလိုတယ်ဆိုတာရယ်၊ နှင်းဆီပွင့်တွေ
အကြောင်းရယ်ကိုပဲ စဉ်းစားတယ်။
ငါ့ရဲ့အနာဂတ်တွေကိုရော တွေ့နိုင်သလားလို့လည်း စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။
ငါ့အနေနဲ့က ခုလိုအဖိုးတန်လှတဲ့ တစ်နေ့ခင်းမှာ ငါဟာဘယ်သူလဲဆိုတာ
သိသင့်တာပေါ့။ ။

ဘော့(ရ)ဂဲ

mgyoe.com

မြင့်သန်း၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

မြင့်သန်းကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်က ရန်ကုန်မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ မူလ လက်ဟောင်း စိန့်ဂျွန်းကျောင်း (စိန့်ဂျွန်း၊ ဒိုင်အိုစီစင် ယောက်ျားလေးများကျောင်း၊ စိန့်ဂျွန်းကျောင်း အမည်ခံ လမ်းမတော် အထက ၁ မဟုတ်) တွင် ငယ်စဉ်က စ၍ အခြေခံပညာ ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် တွင် ဒဿနိကဗေဒ အဓိကပြုကာ ဆက်လက် ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ စာပေရေးသားခြင်း၊ ဘာသာစကား လေ့လာခြင်းနှင့် အခြား ပညာရပ်အချို့ကို ဆက်လက် လေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ဆရာဇော်ဂျီ ညွှန်းခဲ့သော “ပြောက်ကျား စာရေးဆရာ” ဘဝကို သဘောကျသဖြင့် အချိန်ရသည့်အခါ စာတစ်ပုဒ်စ၊ နှစ်ပုဒ်စ ရေးနိုင်ရန် အားထုတ်သည်။

နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ် ၅၆၂

ပန်းရောင်လမ်းထောင့်မှ လူ
ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ၏ လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ
ပြင်သန်း
(မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားသည်)

Man on Pink Corner
and Selected Stories of
Jorge Luis Borges

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်စေ့ယုလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၀၁ ၈၂၅၅၉၄၈၊ ၀၉ ၇၄၀ ၉၇ ၉၃၉၃။
e-mail: theras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပန်းရောင်လမ်းထောင့်မှ လူနှင့်
 ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ၏ လက်ရွေးစင်ဝတ္ထုတိုများ
 မြင့်သန်း (မြန်မာပြန်)
 ဒုတိယအကြိမ်၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၄။
 ပထမအကြိမ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၅ (ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်)။
 အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
 တန်ဖိုး - ၉၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများ စာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
 အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာ
 ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)၊ အမှတ် ၄၆၊ ၄၆လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံး
 မောင်ဒေး၊ ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ။

မာတိကာ

- အမှာ	၉
- ကျေးဇူးစကား	၁၃
- ကန့်သတ်မှုများ	၁၄
- ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ၏ ဘဝဖြစ်စဉ် (အကျဉ်း)	၁၅
၁။ ပန်းရောင်လမ်းထောင့်မှ လူ Man on Pink Corner	၃၁
၂။ တောင်ဘက် The South	၄၈
၃။ ဓား ဆိုသည်မှာ The Shape of the Sword	၆၁
၄။ နိဂုံး The End	၆၁
၅။ သေလူ The Dead Man	၇၈
၆။ တာဒေအို အစ်ဆီဒိုရို ခရု(စ) (၁၈၂၉-၁၈၇၄) ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ [A Biography of Tadeo Isidoro Cruz (1829-1874)]	၈၉
၇။ အိပ်မက်ကျားများ Dreamtigers	၉၇
၈။ ငှက်များတွင် အခြေတည်ထားသော ဆင်ခြေ Argumentum Ornithologicum	၁၀၀

၉။ ဒေလီယာ အယ်လီနာ စန် မာရကို	၁၀၂
Delia Elena San Marco	
၁၀။ ဘော့ဂဲနှင့် ကျုပ်	၁၀၅
Borges and I	
၁၁။ ပညာရှင်	၁၀၈
The Ethnographer	
၁၂။ ပေဒရို ဆယ်လဗာဒေါရို	၁၁၂
Pedro Salvadores	
၁၃။ အမြဲတစေ မမှန်နိုင်သော ပုံပြင်ဟောင်း	၁၁၇
The Legend	
၁၄။ ဆုတောင်းတစ်ခု	၁၁၉
A Prayer	
၁၅။ ရိုစန်းဒို ဝါရက် ပြောသော ဇာတ်လမ်း	၁၂၂
The Story from Rosendo Juarez	
၁၆။ အခြားသော ...	၁၃၆
The Other	
၁၇။ အာလ်ရီ	၁၅၀
Ulrikke	
၁၈။ မရှိ၊ ထို တစ်နေရာ	၁၅၇
A Weary Man's Utopia	
၁၉။ ရရှိလိုက်သော ညတစ်ည	၁၇၀
The Night of the Gifts	
၂၀။ ဒင်္ဂါးပြား	၁၈၁
The Disk	
၂၁။ သဲစာအုပ်	၁၈၆
The Book of Sand	

- ဘော့ဂဲနှင့် ဆွေးနွေးချက်များ ၁၉၆
- (က) ပါမောက္ခ ရစ်ချာဒ်စတန်းနှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၆၆) ၁၉၇
- (ခ) ပါမောက္ခ ဘာဂင်နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၆၇) ၂၀၃
- (ဂ) ရီတာ ဂိုင်းဘတ်နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၆၈) ၂၁၁
- (ဃ) ပက်ထရစ်ရှာ မာ့က်(စ)၊ ဂျန်ဆီမွန်တို့နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၆၈) ၂၁၆
- (င) ပါမောက္ခ ကိုးလမင်း၊ နော်မန်သောမတ်(စ) ဒီဂျီယိုဗာနီတို့နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၇၁) ၂၁၉
- (စ) ပါမောက္ခ ဒေါ်နယ်ရိတ်(စ)နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၇၆) ၂၂၂
- (ဆ) မီဂွယ်အင်ဂွေဒါနို(စ)၊ ... အစရှိသူတို့နှင့် အင်ဒီယာနာတက္ကသိုလ်တွင် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၇၆) ၂၂၅
- (ဇ) ဝေးလစ် ဘာန်းစတုံးနှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၈၀) ၂၃၃
- (ဈ) ပါမောက္ခ ဒေါ်နယ်ရိတ်(စ)နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၈၂) ၂၄၈
- (ည) ဂျန် ဘီဂွေနေ၊ တောမ်ဌာလန်တို့နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၈၂) ၂၄၃
- (ဋ) ပါမောက္ခ အယ်လာစတာရီ(ဒ)နှင့် ဆွေးနွေးချက် (၁၉၈၃) ၂၄၇

- မျက်မြင် တစ်ယောက် ၂၅၃
- စာကိုးနှင့် အညွှန်း ၂၅၄

အမှာ

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးသည် ပိုမိုကျဉ်းမြောင်း၍ နေခဲ့ပါပြီ။ အကြောင်းမှာ ကူးလူးဆက်ဆံမှုများ လွယ်ကူလာ၊ မြန်ဆန်လာခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဖန်တီးမှု အရင်းတည် အနုသုခုမ ပညာရပ်များနှင့် လေ့လာမှု အရင်းခံ တည်ဆောက်မှုများတွင် အပြန်အလှန် ကူးလူး ဆက်ဆံမှု မြန်လာခဲ့သည်။ ဘာသာစကားကို အရင်းတည်၍ ဖန်တီးကြသော စာပေဖန်တီးမှုတွင် သဘောတူသည်-မတူသည်၊ ကြိုက်သည်-မကြိုက်သည် အစရှိသည့် ပုဂ္ဂလိက သဘောထားများသည် သာမညသဘော ဆောင်လာပြီး လေ့လာခြင်းသည် အဓိကသဘော ဆောင်လာသည်။ အကြောင်းမှာ ပိုမို မြန်ဆန်နေသော၊ ပိုမို မြန်ဆန်လာသော လောကကြီးတွင် ပုဂ္ဂလိကဆန္ဒ တစ်စုံတစ်ရာကို 'အခိုင်အမာ' ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် 'သိမှု'ကို အခြေ မခံ၍ မဖြစ်နိုင်တော့။

'သိမှု'ကို အခြေ မခံသော ဖော်ထုတ်မှုများမှာ ထိုးဇာတ်များသာ ဖြစ်လာတော့သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ခိုင်မာသောအသိ တစ်စုံတစ်ရာတွင် အခြေ မခံသည့် ပုဂ္ဂလိကဆန္ဒ ဖော်ထုတ်မှုများမှာ 'ဖြီးလုံးများ' နှင့် '

ကျား ကျား မီးယပ်' များသာ ဖြစ်နေတော့သည်။ စာပေဝေဖန်ရေး စသည့် အရေးအသားများဖြင့် တည်ဆောက်ပြုမှုများမှာ ယခုအခါ ဘာသာရပ် တစ်ခုအဖြစ် လေ့လာစရာ၊ တင်ပြစရာ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ပညာမတတ် လည်း စာပေဝေဖန်ရေး လုပ်လို့ရတယ် ဟူသော အမြင်မှာ မီးမပေါ်သေး သော ကျောက်ခေတ်က ဂူကြီးများအတွင်း ကမ္ဘာဦးက ပိုးဟပ်ကြီးများနှင့် အတူ မွေ့လျော်၍သာ နေကြရတော့သည်။ အကြောင်းမှာ စာပေ/ အနု ပညာ ဝေဖန်ရေးသည် ပိုမို၍ စနစ်တကျ ဖြစ်လာခဲ့သည်သာမက ပညာ တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ စာပေ/ အနုပညာ စသည့် ဝေဖန်ရေးများ ကို ပြုရန် နှိုင်းယှဉ်မှု၊ ယှဉ်တွဲ လေ့လာမှုများ မပြုဘဲ မဖြစ်နိုင်သော ကာလ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ၏ အရေးအသားများကို ဘာသာ ပြန်သည်တွင် ယှဉ်တွဲကြည့်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဘော့ဂဲ (ဤ နေရာက စ၍ ဘော့ဂဲ ဟူ၍သာ ရေးပါမည်။ အသံထွက် အမှန်မှာမူ ဘော့(ရ)ဂဲသာ ဖြစ်သည်။ ဤဘာသာပြန်တွင် ခေါ်ဆိုရ လွယ်ကူစေရန် အမည်သညာအချို့ကို မူရင်းအသံထွက်မှ အထိုက်အလျောက် တိမ်းထား ခြင်းများ ရှိပါသည်) မှာ ကမ္ဘာ့စာပေမျက်နှာစာတွင် မပါ မဖြစ်၊ မသိ မဖြစ် အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ များက အံ့နှင့်ကျင်းနှင့် လေ့လာနေရသော အရေးအသားမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ကမ်ကာ၏ အရေးအသားများကို ကမ်ကာဟန် (Kafkaesque) ဟု ခေါ်ဆို သတ်မှတ်ကြရသကဲ့သို့ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများကို ဘော့ဂဲ ဟန် (Borgesian) ဟူ၍ သတ်မှတ် ခေါ်ဆိုကြပါသည်။ အကြောင်းအရာ၊ အရေးအသားဟန်နှင့် တည်ဆောက်မှုများကို ဂရုပြု ဖတ်ကြည့်စေချင် ပါသည်။

ဤတွင်လည်း တင်ကူး၍ ရေးသား အသိပေးထားလိုသော အချက် တစ်ခု ရှိပါသည်။ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများမှာ ယနေ့ ကမ္ဘာ့စာပေ မျက်နှာစာတွင် ထင်ရှားလှသဖြင့် ဖတ်ရှုသူများ သဘောကျ လက်ခံကြ ပါရန် ကျွန်တော်က ရှေ့နေလုပ်ပေးနေသည် မဟုတ်ပါ။ သိထားသင့်

သည်ဟု ထင်သဖြင့် (ထပ်မံ ဆိုပါရစေ။ ထင်သဖြင့်) ဘာသာပြန်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ ထင်တစ်လုံးဖြင့် နေတတ်သော၊ မြန်မာစာပေ ရေးသားထုတ်လုပ်မှု ဘောင်အတွင်းက ဝေဖန်ရေးယောင်ယောင် လူလည်များ၊ သတင်းစာ ပညာရှင်ယောင်ယောင် သတင်းထောက်ဟောင်းကလေးများ ဖြီးသကဲ့သို့ 'သင်းတို့ အရေးအသားမျိုး ကျုပ်တို့ ရေးလို့လည်း ဖြစ်တယ်'ဟု ဝါးလုံးရှည်ကြီးဖြင့် ယမ်းလိုသော် ယမ်းနိုင်ကြပါသည်။ အခြားသူတို့ မကောင်းကြောင်း ပြောလိုသော် သူတို့၏ ညံ့ဖျင်းမှု၊ ချွတ်ယွင်းမှုများကို သိရန် လိုပါသည်။ ထို့ပြင် မိမိ မည်ရွေ့မည်မျှ တော်ကြောင်း ထုတ်ပြရန် လိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာကြီးအတွင်း ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများက တလေးတစား လေ့လာကြရသော သိမှု အလေးပေး ဖော်ထုတ်ရေးသား (ပြောဆို) ချက်များမှာ အလကားပဲတင်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ဆော့ခရတ္တီကို စိန်ခေါ်လိုသော် စိန်ခေါ်၍ ရပါသည်။ တစ်ခုတည်းသော ကွာဟချက်ကား စိန်ခေါ်သူမှာ ဆော့ခရတ္တီ ဖြစ်မလာခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သမုဒ္ဒရာထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော လှိုင်းများမှာ ကောင်းကင်က ကျလာခဲ့သော မိုးရေ 'တစ်စက်' ကြောင့် မဟုတ်ပါ။

ဘော့ဂဲကို ဘာသာပြန်ရာတွင် မူရင်း စပိန်ဘာသာက ပြန်သည် မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် စပိန်ဘာသာစကားဖြင့် မူရင်းဖတ်သူ ပညာရှင်အချို့၏ အကူအညီကို ယူခဲ့ရပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားသော ပြန်ဆိုချက်များက ပြန်ဆိုရပါသည်။ ပါမောက္ခ အင်ဒရူးဟာလေ၏ မူတွင် အခြေခံ၍ အခြားသော မူများနှင့် ညှိပါသည်။ ထိုသို့ ညှိ၍ ယှဉ်တွဲလေ့လာကာ မြန်မာတို့ အသိ/သိမှုနှင့် နီးစပ်ရန် အားထုတ်ကြည့်ရပါသည်။ သို့ရာတွင် မူရင်း အဘော်မှ သွေဖည်မသွားစေခဲ့ပါ။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် စာလုံး/စကားလုံး အချို့ကို သုတ်သင်သန့်စင်ပစ်ရပါသည်။ ထိုအပြုအမူကြောင့် မူရင်း၏ အားထုတ်မှုများ အထိုက်အလျောက် လျော့ပါးသွားနိုင်သော်လည်း မူရင်းရည်ရွယ်ချက် ပျောက်မသွားစေခဲ့ပါ။ ဘော့ဂဲကိုယ်တိုင် ပြောဆိုခဲ့သော စကားတစ်ရပ်

တွင် 'ဘာသာပြန်ခြင်းသည် ဘာသာပြန်သူ၏ အရေးအသားတစ်ခု ဖြစ်သွားသည်' ဆိုသည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာပြန်တိုင်းတွင် မူကွဲများ ရှိနေနိုင်သည်၊ ရှိနေတတ်ပါသည်။

ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများမှာ သူ၏ဌာနေ သိမှတ် ခံစားမှု အရင်းခံများ၌ တည်၍ ရေးသားထားခဲ့ခြင်းများ ဖြစ်သဖြင့် ဖတ်ရှုသူများ ယဉ်ပါးသိရှိရန် ရှင်းလင်းချက်များ ထည့်ထားပါသည်။ ထို ရှင်းလင်းချက်များမှာ A Dictionary of Borges မှ ရယူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘော့ဂဲနှင့် ဆွေးနွေးချက်များ၊ အခြားသော ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် လေ့လာချက်များမှလည်း ရပါသည်။ ထို့ပြင်မက တောင်အမေရိကတိုက်တွင် သွားရောက်နေထိုင်၍ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ လေ့လာခဲ့သော မိတ်ဆွေများ၏ ကျွမ်းကျင်မှု မပါဘဲ ကျွန်တော် ဘာသာပြန်၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ သူတို့၏ ကျေးဇူးတရား ကြီးမားလှပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ဘာသာပြန်ဆိုမှုကို

(တစ်) Borges, J. L., *Collected Fictions* (trans., Andrew Hurley), Penguin Books, London, 1998.

(နှစ်) Borges, J. L., *A Personal Anthology*, Grove Press, New York, 1967.

(သုံး) *Jorge Luis Borges : Conversation*, ed. Richard Burgin, UPM, Jackson, 1998.

စာအုပ်သုံးအုပ်တွင် အခြေတည်၍ ပြန်ဆိုပါသည်။ သို့သော်လည်း အခြားသော စာအုပ်များကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံရပါမည်။ ဆက်လက် လေ့လာလိုသူများအနေဖြင့် -

Jorge Luis Borges Center for Studies and Documentation
University of Aarhus

Nordre Ringgade, DK 8000 Aarhus C, Denmark.

သို့ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ် လေ့လာနိုင်ကြပါသည်။

ကျေးဇူးစကား

ဦးမြင့်ကြိုင်၊ ကိုတာ၊ ဦးစိုးညွန့်၊ ဒေါ်သန်းသန်းရည်၊
Turdi Mayfield, Juan Rosamonda ထုတ်ဝေသူ၊
အားပေးသူများ၊ မိတ်ဆွေများနှင့် စနစ်တကျ ပညာ
သင်ကြားပေးခဲ့သော ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ
အသီးသီးက ဆရာများအား ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

ကန့်သတ်မှုများ^၁

ဗာလိန်းရဲ့^၂ စာတစ်ကြောင်း ငါ သတိရဖို့ မကြိုးစားတော့၊
 အနီးအနားက လမ်းတစ်ခုက ငါ့ခြေလှမ်းတွေကို လက်မခံတော့ဘူးတဲ့၊
 မှန်တစ်ချပ်ကတော့ ငါ့ကို နောက်ဆုံးအကြိမ် ကြည့်ခဲ့ပြီ၊
 တံခါးတစ်ပေါက်ကိုတော့ဖြင့် ကမ္ဘာကြီး ပြီးဆုံးသွားတဲ့အထိ
 ငါ ပိတ်ထားခဲ့ပြီ၊
 ငါ့စာကြည့်ခန်းထဲက (ငါ့ရှေ့မှာ ရှိနေတဲ့) စာအုပ်တွေထဲက
 တချို့ကို ငါ ဘယ်တော့မှ ပြန်မဖွင့်တော့ဘူး။
 ဒီနေ့မှာ ငါ ငါးဆယ်ပြည့်ခဲ့ပြီ၊
 သေခြင်းတရားက မရပ်မနား ငါ့ကို လျော့ပါးပစ်ခဲ့ပြီကိုး။

ဘော့ဂဲ

၁။ Limits

၂။ Paul Verlaine ကို ဆိုလိုသည်။ ကဗျာသစ်များကို စခဲ့သူဖြစ်ပြီး ရိုမန်တစ်
 တစ်ဦးသာမက ဆင်ဘော်လစ်တစ်ဦး အဖြစ်လည်း ထင်ရှားခဲ့သည်။ ၁၈၈၅
 ခုနှစ်ခန့်တွင် ကဗျာသူရဲကောင်းအဖြစ် ကျော်ကြားခဲ့သည်။ အာသာရင်းဘော
 နှင့် အချင်းများကြရာက ရင်းဘောကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ဖူးသည်။ ၁၈၉၆
 ခုနှစ်အစ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ ၏ ဘဝဖြစ်စဉ် (အကျဉ်း)

၁၈၉၉ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အဖ ဟော့ဟဲ ဝေလားမိုး ဘော့ဂဲ နှင့် အမိ လီယိုနာ အာစီဗီဒို ဆွာရက်တို့မှ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အမည်အပြည့်အစုံမှာ ဟော့ဟဲ ဖရန်စစ်ကို အစ်ဇီဒိုရို လီးဝစ် ဘော့(ရ)ဂဲ (Jorge Francisco Isidoro Luis Borges) ဖြစ်သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ရှေ့နေတစ်ဦး ဖြစ်သည်သာမက စိတ်ပညာ သင်ကြားပို့ချသူလည်း ဖြစ်သည်။ စာလည်း ရေးသည်။ ဟော့ဟဲ မှာ ဖခင်ဖြစ်သူကဲ့သို့ မျက်စိ အလွန်မှုန်သည်။ ဖခင်ဘက်မှ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပေါ်တူဂီသွေး ပါသည်။ မိခင်သည် ဥရုဂွေးနိုင်ငံမှ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဘွာနိုဇာရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ဟော့ဟဲ၏ညီမဖြစ်သူ နိုရာကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ နိုရာ မှာ နောင်တွင် ထင်ရှားသော ပန်းချီဆရာတစ်ဦးဖြစ်လာပြီး ဟော့ဟဲနှင့် အလွန် ရင်းနှီးသည်။ ဟော့ဟဲ ငယ်စဉ်က ကြည့်မှန် များနှင့် ပွဲလမ်းများတွင် ဝတ်ဆင်ကြသော မျက်နှာဖုံးများကို

ကြောက်ရွံ့တတ်သည်။ ကျားများကို သဘောကျသည်။ သူ့ဖခင်၏ စာကြည့်ခန်းအတွင်းက စာအုပ်များကို သဘောကျတတ်သည်။

၁၉၀၆ ဖခင်ကြီးက ဟော့ဟဲကို စာရေးရန် အားပေးသည့်အလျောက် ဟော့ဟဲက ဂရိ ရှေးဒဏ္ဍာရီတစ်ပုဒ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့ပြီး၊ ဒွန်ကွီယော့တေး ဇာတ်သွားကို အခြေခံ၍ 'La Visera Fatal'ကို စပိန်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၀၈ အော်စကာဝိုင်းလ်၏ The Happy Prince ကို စပိန်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။

၁၉၁၂ ဟော့ဟဲ၏ ပထမဦးဆုံး ဝတ္ထုတိုဖြစ်သော 'မြိုင်ရာဇာ' (King of the Jungle) ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၁၄ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီ ဟော့ဟဲ၏ ဖခင်ကြီးမှာ အလုပ်က အနားယူခဲ့သည်။ အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ မျက်စိ အလွန်မှုန်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မိသားတစ်စုလုံး ဥရောပသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကြသည်။ လန်ဒန်၊ ပါရီ၊ အီတလီနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း စသည့် အရပ်များတွင် လှည့်လည် နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး၊ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာသဖြင့် ဂျနီဗာတွင် လေးနှစ်တာ အခြေချ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ဟော့ဟဲမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ စပိန်ဘာသာတို့ကို ကျင်လည်စွာ တတ်ကျွမ်းနေခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ကြစဉ် ကျောင်း၌ ပြင်သစ်ဘာသာ၊ လက်တင်ဘာသာများ သင်ကြားလေ့လာသည်။ ဂျာမန်ဘာသာကို ၎င်းဘာသာ ကြိုးစား လေ့လာခဲ့ပြီး ဟိုင်းနရစ် ဟိုင်းနား၏ အရေးအသားများကို စတင် ဖတ်ရှုသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် နိရှ၊ ရှိပင်ဟောင်ဝါတို့၏ အရေးအသားများကို လေ့လာသည်။

ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် ဗစ်တာဟျူးဂိုး၏ အရေးအသားများ၊ ပြင်သစ် သင်္ကေတဝါဒီတို့၏ အရေးအသားများကို ဖတ်ရှုသည်။ သောမတ်စကာလိုင်း၊ ချက်စတာတန် စသူတို့၏ အရေးအသားများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ရှုပြီး ဝေါ့ဂွမ်တမင်၏ အရေးအသားများကို စိတ်ဝင်တစား ရှိလာခဲ့သည်။

၁၉၁၉ ဟော့ဟဲ၏ မိသားတစ်စုလုံး စပိန်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသည်။ မဒရစ်မြို့တွင် နေထိုင်ကြစဉ် ဟော့ဟဲကို စာရေးဆရာ ရက်ဖာရယ် ကန်စင်နော့-အက်စင် (Rafael Cansinos-Assens) ၏ အရေးအသားများက လွှမ်းမိုးလာသည်။ စပိန်ဘာသာ စာပေတွင် ပါဝင်ပတ်သက်လာပြီး ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး စသည်များကို စပိန်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော မဂ္ဂဇင်းများတွင် ရေးသားလာခဲ့သည်။ သူ၏ ပထမဆုံးကဗျာဖြစ်သော 'ပင်လယ်သို့ တမ်းချမ်း'ကို *Grecia* မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ နောင် (၁၉၈၂) တွင် နှစ်နှစ်သူ နိုရာနှင့် အကြောင်းပါမည့် ဂွေလားမိုး ဒီ တော်ရေးနှင့် စတင်တွေ့ဆုံ အကျွမ်းဝင်ခဲ့သည်။ တော်ရေးမှာ ဟော့ဟဲ၏ စာပေသီဝရီများ ဖော်ထုတ် တင်ပြနိုင်ရေးတွင် များစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

၁၉၂၁ ဟော့ဟဲနှင့် မိသားစု ဘွာနိုဇာရက်သို့ ပြန်လည် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသည်။ ဖခင်ကြီး၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ မစီဒိုညို ဖနန်ဒက်နှင့် ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်လာရသည်။ ဖနန်ဒက်ကို ဟော့ဟဲက အားကျနေခဲ့သည်။ ဟော့ဟဲက (စပိန်မှ) အစွန်းရောက်ဝါဒီများ ထုတ်ဝေသည့် ဟန်ကို ယူ၍ မဂ္ဂဇင်းလေးတစ်စောင် ထုတ်ဝေသည်။ နိုရာ၏လက်ရာများ ပါသည်။

၁၉၂၂ ဖနန်ဒက် အပါအဝင် ဟော့ဟဲနှင့် မိတ်ဆွေအချို့တို့ ဦးဆောင်

ကာ *Proa (Prow)* အမည်ရှိ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဝေကြသည်။

၁၉၂၃ ဟော့ဟဲ၏ ပထမဆုံး ကဗျာစာအုပ် *Passion for Buenos Aires* ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ နိရာ၏ သစ်ထွင်းပန်းချီ လက်ရာများ ပါသည်။ မိသားစု ဥရောပသို့ ဒုတိယအကြိမ် ခရီးထွက်ကြပြန်သည်။

၁၉၂၄ ဘွာနိုဇာရက်သို့ ဟော့ဟဲ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရပ်ဆိုင်းသွားသော မဂ္ဂဇင်းကို ရီကာဒို ဂွေယာရယ်ဒက် အပါအဝင် မိတ်ဆွေများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ထုတ်ဝေကြပြန်သည်။ (ရီကာဒိုမှာ အာဂျင်တိုင်း စာပေ၏ ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုဖြစ်သော *Don Segundo Sombra* ကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်သည်) အနုပညာသစ်အတွက် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနေသော မဂ္ဂဇင်း *Martin Fierro* ၌ ဟော့ဟဲ ပါဝင် ပတ်သက်လာခဲ့သည်။

၁၉၂၅ ဟော့ဟဲ၏ ဒုတိယ ကဗျာစာအုပ် *Moon Across the Way* ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ *Inquisition* အမည်ရှိ သူ၏ စာတမ်းများလည်း စာအုပ်အဖြစ် ထွက်လာသည်။ ထိုစာအုပ်ကိုမူ သဘောမတွေ့သဖြင့် ဟော့ဟဲက ပြန်လည်သိမ်းဆည်းလိုက်ပြီး ဖျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ နောင်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန်လည်း ခွင့်မပေးတော့ချေ။

၁၉၂၆ *The Extent of My Hope* အမည်ရှိ စာတမ်းများ ထွက်လာသည်။ ထိုစာအုပ်ကိုလည်း ဟော့ဟဲက ထပ်မံ ပုံနှိပ်ခွင့် မပေးတော့။

၁၉၂၈ *The Languages of Argentines* အမည်ရှိ သူ၏ တတိယမြောက်

စာတမ်းများ ထွက်လာသည်။ မက်ဆီကို စာရေးဆရာ အလ်ဖောင်းဇိုး ရေးရက်နှင့် အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်ရသည်။ ဟော့ဟဲက နောက်ပိုင်းတွင် သူ၏အစဉ်အလာတွင် တွယ်ငြိနေမှုများ ကင်းပလာကြောင်း ပြောကြားသည့်အခါတိုင်း အလ်ဖောင်းဇိုးကြောင့် ဟု ကျေးဇူးတင်စကား ဆိုလေ့ ရှိသည်။

၁၉၂၉ ဟော့ဟဲ၏ တတိယမြောက် ကဗျာစာအုပ် San Martin Copybook ထွက်လာသည်။ မြို့နယ် စာပေပြိုင်ပွဲတွင် ဒုတိယဆု ရသည်။

၁၉၃၀ အာဂျင်တိုင်း ကဗျာဆရာကြီး အယ်ဗာရစ်စတို ကရေအီဂို၏ စာပေအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ အယ်ဗာရစ်စတိုကို ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သော စာရေးဆရာကြီး ဗစ်တိုးရီးယိုး အိုကမ်ပိုမှတစ်ဆင့် သိရှိခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် ဗစ်တိုးရီးယိုးမှတစ်ဆင့် အဒေါ့ဖိုး ကဆားရေနှင့်လည်း သိကျွမ်းခဲ့ပြီး နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသည့်တိုင် ဟော့ဟဲ၏ စာရေးဖော်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၃၁ ဗစ်တိုးရီးယိုး အိုကမ်ပိုက Sur အမည်ရှိ ဂျာနယ်တစ်စောင်ကို တည်ထောင်လိုက်သည်။ ၎င်းဂျာနယ်မှာ အာဂျင်တိုင်း စာပေဂျာနယ်များအနက် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဟော့ဟဲ ရေးသားလေ့ ရှိသည်။

၁၉၃၂ ဟော့ဟဲ၏ Discussion အမည်ရှိ စတုတ္ထမြောက် စာတမ်းများ စာအုပ် ထွက်လာသည်။

၁၉၃၃ သြဂုတ်လထုတ် Megaphone မဂ္ဂဇင်းတွင် ဟော့ဟဲ လီးဝစ်

ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားကို အလေးပေး လေ့လာတင်ပြချက်များ ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ Criticaသတင်းစာ၏ စနေနေ့ အထူးထုတ် များအတွက် ဟော့ဟဲကို စာပေအယ်ဒီတာ ခန့်အပ်လိုက်သည်။

၁၉၃၅ သူ၏ဝတ္ထုတိုများကို စုစည်း၍ A Universal History of Infamy အမည်ဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အတော် များများမှာ Critica တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၁၉၃၆ History of Eternity ဟု အမည်ပေးထားသော ပဉ္စမမြောက် အက်ဆေးစာအုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ နှစ်ပတ် တစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေသော Sur၏ နိုင်ငံရပ်ခြား စာအုပ်များနှင့် စာရေးဆရာ များဆိုင်ရာ အယ်ဒီတာအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် အထိ အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ Surဂျာနယ်အတွက် ဗာဂျင်းနားဂုလ်(ဖ)၏ A Room of One's Own ကို ဘာသာ ပြန်ခဲ့သည်။

၁၉၃၇ ဂန္ထဝင်မြောက် အာဂျင်တိုင်းစာပေများကို ပေဒရို ဥရေးညာနှင့် တွဲဖက်ကာ တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။ ဗာဂျင်းနားဂုလ်(ဖ)၏ Orlando ကို Surအတွက် ဘာသာပြန်သည်။ ဖခင်ကြီး၏ ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့လာသည့်အတွက် ဘွာနိုဇာရက်မြို့ပြင်နားရှိ မိဂွဲလ်စာနေ စာကြည့်တိုက်တွင် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ဝင် ရောက် လုပ်ကိုင်သည်။

၁၉၃၈ ကာဖကာ၏ Metamorphosisဘာသာပြန်တစ်ခုအတွက် တည်း ဖြတ်ပြီး အမှာစာ ရေးပေးခဲ့သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် ကွယ်လွန်သွားရှာသည်။ နာတာလူးပွဲတော် ညတွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရာက သွေးအဆိပ်ဖြစ်ကာ သေလုမြောပါး

ခံစားလိုက်ရသည်။ မျက်စိ အလွန်မှုန်လာသည်။

၁၉၃၉ နာလန်ထကာလ ဖြစ်သည်။ 'ပီရယ် မေးနာဒ်-ဒွန်းကီလိုတီကို ရေးသူ' အမည်ရှိ ဝတ္ထုတိုကို ရေးသည်။

၁၉၄၀ Anthology of Fantastic Literature ကို အခြားသူတို့နှင့် တွဲ၍ တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၁ သူ၏ ဒုတိယမြောက် ဝတ္ထုတိုများစာအုပ် The Garden of Forking Paths ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ Anthology of Argentine Poetry ကို အခြားသူများနှင့် တွဲ၍ တည်းဖြတ်သည်။ ဝီလျံဖော့ကနာ၏ The Wild Palms ကို ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။

၁၉၄၂ ကလောင်အမည် အိပ်(ချ)၊ ဘူးစတော့ ဒိုမက်ဟူသော အမည်ကို ယူကာ မိတ်ဆွေဖြစ်သူ တစ်ဦးနှင့်အတူ ပူးတွဲ၍ စုံထောက် ဝတ္ထုများ ရေးခဲ့သည်။ Six Problems for Don Isidro Parodi ကို ထုတ်ဝေသည်။

၁၉၄၃ ပထမဆုံး ကဗျာစာအုပ်ဖြစ်သော Poemas ထွက်လာသည်။ စောစောပိုင်းတွင် သူ ရေးခဲ့သော ကဗျာများကို ပယ်ခဲ့ပြီး အချို့ကို ပြန်လည်ရေးသားခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေ ကဆာရက်နှင့် ပေါင်း၍ The Best Detective Stories ကို တည်းဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၄ သူ၏ ကျော်ကြားလှသော ဝတ္ထုတိုစာအုပ် Ficciones ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဤစာအုပ်တွင် The Garden of Forking Paths နှင့် Artifices တို့မှ အရေးအသားများကို ပြန်လည်စုစည်းခဲ့သည်။

၁၉၄၅ အာဂျင်တိုင်း စာရေးဆရာများက Ficciones စာအုပ်အတွက် ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ဖက်ဆစ် ပီရွန်အစိုးရအား ဆန့်ကျင်သည့် ကြေညာချက်တွင် သဘောတူကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးသည့်အတွက် စာကြည့်တိုက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဘော့ဂဲအား ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးသည့်အနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အင်စပက်တော်ရာထူး ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ဘော့ဂဲက ရာထူးက နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ စာပေသင်ကြားခြင်းဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ပြုနေခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်းအသစ်တစ်ခုဖြစ်သော The Annals of Buenos Aires ထွက်လာသောအခါ ဘော့ဂဲကို အယ်ဒီတာရာထူး ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ အယ်ဒီတာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေ ကဆာရက်နှင့် ပေါင်း၍ စုံထောက်ဝတ္ထုအချို့ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၄၇ သူ၏အတွေးအခေါ်များ ပါသော ဒဿနအက်ဆေးများ စာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ဘော့ဂဲ၏ မိခင်နှင့် နှမဖြစ်သူတို့မှာ ပီရွန်ကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြခြင်းအတွက် အဖမ်းခံရသည်။ မိခင်ကြီးမှာ အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ကိုးလ ကြာသည်။ နှမဖြစ်သူ နိုရာအား အကျဉ်းထောင်တွင် ပြည့်တန်ဆာများနှင့်အတူ ထားခဲ့သည်။

၁၉၄၉ စတုတ္ထမြောက် ဝတ္ထုတိုစာအုပ် The Aleph ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။
၁၉၅၀ အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန် စာပေဆိုင်ရာ ပါမောက္ခအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ အာဂျင်တိုင်း စာရေးဆရာများအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။

၁၉၅၁ Death and the Compass အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုအရေးအသားများ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာအဖြစ် ရှေးဟောင်း ဂျာမန်စာပေ အမည်ရှိ စာအုပ်ကို မက်ဆီကိုတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ခဲ့သည်။ ကဆာရေးနှင့် ပေါင်း၍ The Best Detective Stories စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၅၂ Other Inquisitions အမည်ရှိ ဘော့ဂဲ၏ စာတမ်းများကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ The Language of the Argentines ကို ပြန် လည် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၅၃ အာဂျင်တိုင်း ကဗျာဆရာကြီး၏ အရေးအသား လေ့လာချက် ဖြစ်သော Martin Fierro စာအုပ်ကို မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့် ပေါင်း ၍ ရေးသားခဲ့သည်။ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားပေါင်းချုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဘော့ဂဲ၏ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သော 'Emma Zunz' ကို မိုး၍ Days of Wrath အမည်ဖြင့် ရုပ်ရှင်ရိုက်ရန် ဘော့ဂဲက အခြားသူတစ်ဦးနှင့်အတူ ဇာတ်ညွှန်းရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၅၄ Days of Wrath ရုပ်ရှင်ကား ရိုက်ကူးပြီးစီးခဲ့သည်။ ကဗျာများ (၁၉၂၃-၁၉၅၃) နှင့် Universal History of Infamy ကို ဘော့ဂဲ ၏ အရေးအသားပေါင်းချုပ် ထုတ်ဝေရေး အစီအစဉ်အရ ပြန် လည် ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၅ ဘော့ဂဲအား အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်အတွက် ညွှန်ကြားရေးဝန် ရာထူး ခန့်အပ်ခဲ့ရာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ ဘော့ဂဲ တာဝန်ထမ်းခဲ့ ရသည်။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်း နှစ်ခု၊ အရေးအသား နှစ်ခုကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြန်သည်။ အာဂျင်တိုင်း ကဗျာဆရာကြီး လီအို ပိုလဒို လူဂုန်းနေ အကြောင်းကို မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့်အတူ ပူး

mgjoe.com

ပေါင်း၍ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၅၆ အာဂျင်တိုင်း တက္ကသိုလ်တစ်ခုက ဘော့ဂဲအား ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဘွဲ့ခံဇာရက်တွင် ဒဿနိက ဗေဒနှင့် စာပေပညာဌာန၌ ဘော့ဂဲအား ပါမောက္ခအဖြစ် ခန့်အပ် ခဲ့သည်။ မျက်စိ အားနည်းလွန်းလာသဖြင့် ဘော့ဂဲအား စာရေး စာဖတ်ခြင်း မပြုရန် သမားတော်ကြီးများက တားမြစ်ခဲ့ကြ သည်။ မိခင်ကြီးကိုယ်တိုင် ဘော့ဂဲထံ လာရောက်နေထိုင်ပြီး အတွင်းရေးမှူးသဖွယ် အစစ ကူညီ လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ရသည်။

၁၉၅၇ Manual of Fantastic Zoology ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အာဂျင်တိုင်း အမျိုးသားစာပေဆု ချီးမြှင့်ခံရသည်။

၁၉၆၀ ဘော့ဂဲ၏ El Hacedor (နောင်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ Dreamtigersအမည်ဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့သော စာအုပ်) ထုတ်ဝေခဲ့ကြ သည်။ သူ၏ ကဗျာနှင့် စကားပြေများ ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁ စာရေးဆရာကြီး ဆင်မြူရယ်ဘက်ကက်နှင့်အတူ ဖော်မင်တာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာပေထုတ်ဝေသူများက ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ တက်ဆက် တက္ကသိုလ်တွင် သွားရောက်၍ တစ်နှစ် ပညာ သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ သူ၏အရေးအသားများကို မှီး၍ အာဂျင် တီးနားတွင် ရိုက်ကူးသော 'နွမ်းပါးသူများ' ရုပ်ရှင်ကား ပြသသည်။

၁၉၆၂ ဘော့ဂဲ၏ Ficcionesနှင့် Labyrinthsကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံက Commander of the Order of Arts and Lettersကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ အာဂျင်တိုင်း စာပေပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံ (အကယ်ဒမီ) တွင်

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသည်။

၁၉၆၃ ဥရောပတိုက်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ဘော့ဂဲ၏ စတုတ္ထမြောက် ကဗျာစာအုပ် The One, The Same ကို ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ ကဗျာများနှင့်အတူ သူ၏အရေးအသားများအပေါ် အခြားသူတို့၏ လေ့လာချက်များလည်း ပါဝင်သည်။

၁၉၆၅ အင်နာမာရီယာ ဘရင်နက်ချီးယားက ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာတင်ပြထားသော Borges, the Labyrinth Maker အမည်ရှိ စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်စာပေ မိတ်ဆက်ကျမ်း တစ်စောင်ကို ဘော့ဂဲက ရေးသားခဲ့သည်။ ဘော့ဂဲအား အို-ဘီ-အီး (The Order of British Empire) ဘွဲ့ ချီးမြှင့်သည်။

၁၉၆၆ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အတွက် နျူးယောက်မြို့က အင်ဂရမ်မာရေးလ်ဖောင်ဒေးရှင်းက ချီးမြှင့်သော စာပေဆိုင်ရာဆု ရသည်။ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ ကက်သိုလိပ် တက္ကသိုလ်တစ်ခုတွင် အင်္ဂလိပ်စာ ပါမောက္ခအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသည်။

၁၉၆၇ ငယ်သူငယ်ချင်း အယ်လဆာ အက်စတီတီ မိလန်းနှင့် လက်ထပ် ထိမ်းမြားသည်။ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်တွင် ချားလ်စ်အီးလယော့ နော်တန် ကထိကအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသဖြင့် ဘော့ဂဲနှင့် အယ်လဆာတို့ မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ် ကိန်းဘရစ်တွင် သွားရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ကဆာရေးနှင့်အတူ Chronicles of Bustos Domecq ကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဒီတော်ရက်နှင့်အတူ An Introduction to American Literature ကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၆၈ မာဂရီးတား ဂျူရယ်ရီးနှင့်အတူ The Book of Imaginary Beings ကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ဘော့ဂဲ၏ ပဉ္စမမြောက် ကဗျာစာအုပ် In Praise of Darkness ထုတ်ဝေသည်။ ပါမောက္ခ ဘာဂျင်က ဟော့ဟဲ လီးဝစ် ဘော့ဂဲ နှင့် စကားစမြည် ပြောခြင်းများ (Conversation with Jorge Luis Borges) စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ အဆိုပါ စာအုပ်မှာ ပညာရှင်/ပညာတတ်များနှင့် ဘော့ဂဲ၏ ဆွေးနွေးချက်များ ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်အတွင်းမှာပင် ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများ (ပေါင်းချုပ်) ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေလာကြပြန်သည်။ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ အာဂျင်တီးနား နိုင်ငံများတွင် ဘော့ဂဲ၏အရေးအသားများကို တည်မှီ၍ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်း အများအပြား ရိုက်ကူးလာကြသည်။

၁၉၇၀ Dr. Brodie's Report အမည်ရှိ ဝတ္ထုအရေးအသားများ စာအုပ်သစ် တစ်အုပ် ထွက်လာပြန်သည်။ ဘော့ဂဲ၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုင်ရာ အရေးအသားများကို နျူးယောက်ကားတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာကြီး ဘာနတ်ဒို ဘာတိုလူချီက ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားတစ်ခုဖြစ်သော 'Theme of the Traitor and Hero' ကို အီတာလျံ ရုပ်မြင်သံကြားအတွက် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ အာလဆာနှင့် ကွာရှင်းပြတ်စဲသည်။

၁၉၇၁ ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ချီးမြှင့်သည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ သွား၍ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်က ချီးမြှင့်သော ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ကို

စာအုပ် ထုတ်ဝေသည်။ အလီစီယာ ယူရန်ဒိုနှင့် ပေါင်း၍ ‘ဗုဒ္ဓ
ဝါဒ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း’ ဆိုသည်ကို ရေးသားခဲ့သည်။
ဘော့ဂဲ၏ ကဗျာများတွင် အခြေတည်သော တေးဂီတများ
အကြောင်း (Borges in Song) အမည်ဖြင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၇၇ History of Night အမည်ပေးထားသော ဘော့ဂဲ၏ နဝမမြောက်
ကဗျာစာအုပ် ထွက်လာသည်။ ဆဘောန်တက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်
ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ချီးမြှင့်သည်။

၁၉၇၈ ဘော့ဂဲ၏ မိတ်ဆွေလည်းဖြစ်၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်း
လုပ်ကိုင်ပေးနေသော မာရီယာ ကိုဒမနှင့် ပေါင်း၍ Short
Anglo-Saxon Anthology စာအုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ သူ၏
Emma Zunz ဝတ္ထုကို ဒုတိယအကြိမ် (မူ) အဖြစ် ဒါရိုက်တာ
လီယိုနာဒ်ကာတ်က ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

၁၉၇၉ ဘော့ဂဲ၏ နှုတ်ပြောများ အမည်ပေးထားသောစာအုပ် ထွက်
လာသည်။ ၎င်းစာအုပ်မှာ သူ၏ အပြောအဆိုများကို စုစည်း
ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။ စာမျက်နှာ ၉၈၉ မျက်နှာ ရှိသော
သူ၏ Complete Works in Collaboration ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေနိုင်
ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် ကာလအတွင်း ပြင်သစ် စာပေပညာ အဆောက်
အအုံမှ ရွှေတံဆိပ်ဆု၊ အိုက်စလင်ဒါ မယ်ကွန်ခရော့(စ)၊ ဂျီဒီ
အာမှ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆု စသည်များ ရခဲ့သည်။ မာရီယာနှင့်
အတူ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

၁၉၈၀ စပိန်နိုင်ငံမှ စာဗန်တေးဘွဲ့ ရခဲ့သည်။ စပိန်ပြည်ရှင်နှင့် မိဖုရား
တို့က ခေါ်ယူတွေ့ဆုံကြသည်။ သူ၏ The Intruder အမည်
ရှိ ဝတ္ထုကို ကာလို ဟျူးဂို ခရစ်စတင်ဆင်က ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူး
ခဲ့သည်။

- ၁၉၈၁ The Compendium အမည်ပေးထားသော ဘော့ဂဲ၏ ဆယ်အုပ် မြောက် ကဗျာစာအုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် Nine Dantesque Essay ကိုလည်း ရေးသား ထုတ်ဝေဖြစ်သည်။ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၂ Pages of Jorge Luis Borges စာအုပ်၊ စာစုများကို ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။
- ၁၉၈၃ ပြင်သစ်သမ္မတ မစ်ထရောင်းက ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ Legion of Honor ဆုကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၄ မာရီယာ ကိုဒမ ရိုက်ကူးသော ဓာတ်ပုံများနှင့်အတူ ဘော့ဂဲ၏ Atlas အမည်ရှိ စာအုပ် ထွက်လာသည်။
- ၁၉၈၄ ဘော့ဂဲ၏အရေးအသားများ အလုံးစုံကို အီတာလျံဘာသာသို့ ပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသားများတွင် အခြေခံ၍ ကာလို ရက်ပတီက Borges, Self-Portrait of the World အမည်ရှိ ပြဇာတ်တစ်ခု တင်ဆက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၅ မာရီယာ ကိုဒမနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားသည်။ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့၌ ဂျနီဗာတွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

ပန်းရောင်လမ်းထောင့်မှလှူ

စဉ်းစားများ ကြည့်စမ်းပါဦး။ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ် တစ်ယောက်
 အဲဒီလို ကြီးပြင်းလာရာက ဗြန့်ဆို သေသွားပါလေရော။ သေဆို တစ်
 ခါတည်း အစ ရှာမရကို ဖြစ်သွားတာ။ ကျုပ်က သူ့ကို ကောင်းကောင်း
 တွေ့ဖူးလိုက်တယ်။ ဒီမှာပဲ၊ သူ့အရပ်မှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မြောက်ဘက်
 က ဗာတာရီးရားတို့၊ ဝါဒါလုပေတို့က သူ့အရပ်။ အမှန် ပြောရရင်တော့
 သူနဲ့ ကျုပ် သုံးကြိမ်လောက် ထိပ်တိုက်တိုးခဲ့တယ်။ တစ်ညတည်းမှာ
 သုံးကြိမ် တိုးခဲ့ရတာ။ ကျုပ်အဖို့တော့ မမေ့စရာပဲ။ ဘယ်တော့မှလည်း
 မေ့တော့မယ် မထင်ဘူး။ မမေ့ဆို အဲဒီညက လာလူယန်နီရားတစ်ယောက်
 ကျုပ်ဆီ လိုက်လာပြီး အိပ်တဲ့ည။ ကျုပ်ဆီ လာအိပ်ရတာက ရိုစန်းဒို
 ဝါရက် တစ်ယောက် မယ်လဒိုးနာဒိုမှ အပြီးထွက်သွားပြီဆိုလို့၊ ပြန်
 မလာတော့ဘူး ဆိုလို့ပဲ။ ခင်ဗျားကတော့ ရိုစန်းဒိုဝါရက် ဆိုတာ ကြား
 ဖူးချင်မှတောင် ကြားဖူးမယ်။ သို့ပေတဲ့ သိထားဖို့တော့ ကောင်းတယ်။
 သူ့ကို ဓားသမားလည်း ခေါ်ကြတယ်။ သူ့ခေတ် သူ့အခါကများဆို ရို

စန်းဒိုဝါရက်ကို စန်တာရီတာ တစ်ကြောမှာ တယ်ပြီး ရိုသေကြရတာ ကိုး။ ဓားသမားလို့ နာမည်ရထားတဲ့အတိုင်း ဓားရေးလည်း ကောင်းခဲ့ တာ။ နောက်တစ်ချက်က ရိုစန်းဒိုက ဒွန်နီကိုလပ်(စ) ပရီဒီ(စ)ရဲ့ လူ။ နီကိုလပ်(စ)က မိုရယ်ရဲ့လူ။ ဒီတော့လည်း မရိုသေလို့၊ မကြောက်လို့ ဘယ်ဖြစ်တော့မှာတုံး။ ဇိမ်ခန်းတွေ၊ ဘာတွေများ လာရင်တောင် တတ် နိုင်သမျှ ဝတ်စားပြီး လာတတ်တယ်။ ခေါင်းက ခြေအထိ အနက်ရောင် ဝတ်ပြီး ငွေကြယ်သီးတို့၊ ငွေခါးပတ်တို့နဲ့။ ဇိမ်မယ်တွေက အစ လူတကာ က ရိုသေကြရတာ။ သူက လူနှစ်ယောက် ဇီဝိန်ခြွေခဲ့ဖူးတယ် ဆိုတာကို လည်း လူတိုင်း သိကြတာကိုး။ သူက ဒီက လူတွေလို ဦးထုပ်ရှည်ရှည် ဆောင်းပေတဲ့ အဝိုင်းကြီးကြီး မဆောင်းဘူး။ အဝိုင်းသေးသေးရယ်။ ဆံပင်လည်း ခပ်ရှည်ရှည်။ ကုပ်ဝဲလို့ ခေါ်ရမယ်။ ဆီတွေ၊ ဘာတွေ ထည့်လို့ ဖြီးသင်ထားတတ်တယ်။ ရိုစန်းဒိုဟာ ကံလည်း အင်မတန် ကောင်းတယ်လို့ ပြောကြဆိုကြသံ ကြားရတယ်။ ဒီတော့လည်း ဒီတစ် ကြောက် ကျုပ်တို့အဖို့မှာတော့ သူ့ကို အားကျလို့ အတုခိုးကြရတယ်။ တံတွေး ထွေးတာများတောင် လိုက်တုပြီး ထွေးကြရတာ။ ဒီလိုနဲ့ တစ်ည ရောက်လာတယ်။ အဲဒီညမှာတော့ ရိုစန်းဒိုဝါရက်ရဲ့ ရုပ်လုံး ပေါ်လာ တော့တာပဲ။

အခုဇာတ်လမ်းဖြစ်တဲ့ ညကတော့ ယုံများတောင် ယုံစရာ မရှိဘူး။ ဆန်းကြယ်လွန်းလှတော့ ကျုပ်အဖို့ အသက်ရှင်နေသရွေ့ မေ့တော့မယ် မထင်ဘူး။ စလိုက်တာက ဒီလို။ လူတစ်သိုက်က မြင်းစီးတဲ့သူ စီး၊ မြင်းလှည်းစီးတဲ့သူ စီးနဲ့ လမ်းပေါ်မှာ အော်ဟယ်ဟစ်ဟယ်၊ ထုဟယ် ရိုက်ဟယ်နဲ့ လုပ်ချင်တာ လုပ်နေကြတာ။ လမ်းပေါ်တင် ဘယ်ကမတုံး။ အုတ်ဖုတ်တဲ့ဖိုကြီး ရှိတဲ့ဘက်၊ မြေကွက်လပ်တွေအပေါ် စတဲ့ နေရာအနှံ့ ပါပဲ။ လူသူလေးပါးကို အရေးမထားကြတဲ့ သူတွေပေါ့။ အနက်ရောင် ဝတ်ထားတဲ့ လူနှစ်ယောက်ကဆိုရင် ဂစ်တာကိုယ်စီ တီးနေကြရင်း သူတို့ ဘာကိုမှ ဂရုစိုက်ပုံ မပေါ်ဘူး။ မြင်းလှည်းပေါ်က လူတွေထဲက လှည်း မောင်းတဲ့နေရာမှာ ထိုင်လာတဲ့ သူကတော့ ကျာပွတ် တရွမ်းရွမ်းနဲ့ပဲ။

လမ်းပေါ်မှာ ပြေးနေတဲ့ ခွေးလေးခွေးလွင့်တွေ၊ ပါလေရာတွေကို လှည်းပေါ်ကနေ ကျာပွတ်နဲ့ လက်တည့်စမ်းနေလေရဲ့။ အလယ်ဘက်က ထိုင်လိုက်လာတဲ့ သူကတော့ သင်တိုင်းကြီးကို ခပ်တင်းတင်း ပတ်ခြုံထားတယ်။ သူက အားလုံး သိနေကြတဲ့ အရပ်လူကြီးဆိုတဲ့ လူပဲ။ ရန်စဖို့၊ သတ်ဖို့ဖြတ်ဖို့လောက်ပဲ ကြည့်နေတဲ့ လူမျိုး။ အဲဒီညက ကောင်းကင်ဘုံကတောင် ကောင်းချီးပေးထားသလား ထင်ရတယ်။ အေးအေးလူလူ ရှိလွန်းတယ်ဗျာ။ အဲဒီညမှာ လူနှစ်ယောက်ဟာ အမိုးဖွင့်ထားတဲ့ မြည်းလှည်းကို စီးပြီး ထင်တိုင်းကြီးနေကြတာပဲ။ ကြည့်ရတာကတော့ လုပ်စရာမရှိတော့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်နေကြတဲ့သဘောပဲ။ ဒါပေတဲ့ အဲဒီညအတွက်တော့ ဒီဟာက သူတို့ လုပ်ကြတာတွေအထဲက တစ်ခုလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကျုပ်တို့တောင် နောက်မှ ဒီအကြောင်းကို သိရတာ။ ကျုပ်နဲ့ ကျုပ် သူငယ်ချင်းကလည်း အဲဒီနေ့ ညနေပိုင်းလောက်ကတည်းက ဂျူလီယာ့ဆိုင် ရောက်နေကြတယ်။ ဂျူလီယာ့ဆိုင်က ဂအူနာလမ်းနဲ့ မယ်လဒိုနားဒိုးချောင်း အကြားက သွပ်ပြားတွေနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့ တန်းလျား အဟောင်းကြီးလေ။ ဒီနေရာက ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး မရှိလှဘူး။ ဇိမ်ခန်းတွေ၊ ပေါက်တတ်ကရ အကောင်တွေနဲ့လည်း လှမ်းတယ်။ ဂျူလီယာကလည်း ကပ္ပလီမာ ဆိုပေတဲ့ စိတ်ချရတယ်၊ ရိုးသားတယ်။ ဒီတော့ သူ့ဆိုင်မှာ သီချင်းသည်တွေ၊ အရက်ကောင်းကောင်းတွေ မပြတ်ရှိရုံ မကဘူး။ တစ်ညလုံး တွဲက၊ချင်ရင် တွဲက၊နိုင်တဲ့ မိန်းမလှကလေးတွေလည်း ရှိတယ်။ သို့ပေတဲ့ ကျုပ် ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ ရိုစန်းဒိုရဲ့ အမျိုးသမီး လူယန်နီရားကိုတော့ မမိကြဘူး။ သူက အပြတ်အသတ် သာတာပဲ။ လာလူယန်နီရားက ခုတော့ ဆုံးရှာပြီ။ ဝန်ခံရမယ်ဆိုရင် ကျုပ်လည်း တစ်ခါတလေ နှစ်ပေါက်လည်အောင် သူ့အကြောင်း မစဉ်းစားတော့ဘူး။ ဒါပေတဲ့ဗျာ သူ ရှိတုန်းကများဆို ခင်ဗျားကို မြင်စေချင်တယ်။ လူတစ်ယောက်အဖို့ မြင်လိုက်ရရုံနဲ့ မျက်စိကို ပိတ်မိတော့မယ် မထင်ဘူး။

ဒီမှာက အရက်ပေါပေါရယ်၊ ကကြခုန်ကြတာတွေရယ်၊ မိန်းမလှကလေးတွေရယ်။ တစ်ခါတလေ ရိုစန်းဒိုဝါရက်နဲ့ တွေ့လို့ ဒေါသောနဲ့

ဆဲရေးလိုက်တာမျိုး၊ ရင်းနှီးတဲ့သဘောနဲ့ ပခုံးပုတ်တာမျိုးတွေကို ကျုပ် တို့ကတော့ သဘောကျ သာယာနေမိတတ်တယ်။ အမှန် ပြောတာပါ။ ကျုပ်ကတော့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပျော်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအထိ ပျော်နေမိတာပဲ။ ကျုပ်ကတော့ ကောင်မလေးတစ်ယောက်နဲ့လည်း တွဲ နေတယ်။ သူကတော့ဗျာ ကျုပ်စိတ်ထဲ ဘာတွေ တွေးနေတယ် ဆိုတာ တောင် သိနေသလိုပဲ။ ကျုပ်နောက်ကိုသာ တကောက်ကောက် လိုက်နေ တော့တယ်။ ကျုပ်တို့လည်း တန်ဂိုသာ က၊နေမိကြတော့တယ်။ အကထဲ မှာ မျောလို့သာ နေမိကြတယ်။ ကျုပ် ပြောနေတာတောင် မျောနေတယ် ထင်တယ်။ လိုရင်း ပြောရရင်တော့ဗျာ၊ အဲဒီညက ကျုပ်တို့ ယောက်ျား လေးတစ်ယောက်လည်း က၊လို့သာ နေကြသပေါ့။ များသောအားဖြင့်က တော့ အိပ်မက် မက်နေကြသလိုပဲ။ အဲဒီလို က၊နေကြရင်း ရုတ်တရက် ဂီတသံက ကျယ်လာသလိုပဲ။ တကယ်တော့ ကျုပ် အစပိုင်းမှာ ပြောခဲ့ တဲ့ လူနှစ်ယောက်ရဲ့ ဂစ်တာသံကိုပါ ကြားလာရလို့ပဲ။ ဂျူလီယာ့ ဆိုင် ထဲမှာ တီးမှုတ်နေကြတဲ့ သီချင်းသံနဲ့ ရောသွားတော့ အသံက ကျယ် သလို ဖြစ်သွားတာ။ အဲဒီလူနှစ်ယောက်ရဲ့ ဂစ်တာသံကို တဖြည်းဖြည်း ပိုကြားလာရတယ်။ လေကြောင်းက ပြောင်းသွားပုံ ရတယ်။ ဂစ်တာသံ သိပ်မကြားရပြန်ဘူး။ ဒီတော့ ကျုပ်လည်း ဂစ်တာသံကို သိပ်ဂရုမစိုက် တော့ဘူး။ ကျုပ် ကောင်မလေးနဲ့ အကအကြောင်း ပြောနေမိတယ်။ အတော်ကလေး ကြာတော့ ဆိုင်ရှေ့က တံခါးကို ခေါက်သံ ကြားရတယ်။ ခေါက်သံက ကျယ်ရုံ မကဘူး။ ခေါက်တဲ့လူရဲ့ အသံကလည်း ကျယ် သေးသကိုး။ ကျုပ်တို့ ဆိုင်ထဲက လူတွေ အားလုံးလည်း ငြိမ်သွားကြ တော့တယ်။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ လူတစ်ယောက်ဟာ ဆိုင်အထဲက ဆင်နားရွက် တံခါးကို ရင်ဘတ်နဲ့တွန်းပြီး ဝင်လာတယ်။ လူကတော့ အသံနဲ့ လိုက် တယ်။

ကျုပ်တို့ အမြင်ကတော့ ဒီလူဟာ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်တောင် မဟုတ် သလိုပဲ။ သို့ပေမဲ့ ဒီလူက ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ ဗလတွေ ဘာ တွေ ကောင်းတယ်။ ခေါင်းအဆုံး ခြေအဆုံး အနက်ရောင် ဝတ်ထားတယ်။

လည်ပင်းမှာက တဘက်တစ်ခု ပတ်ထားတယ်။ အရောင်ကတော့ နီညို
ရောင်မြင်း အရောင်မျိုးပဲ။ သူ့မျက်နှာပေါက်ကို ကျုပ် မှတ်မိနေသေး
တယ်။ လူရိုင်းတွေ မျက်နှာပေါက်မျိုး။ တယ်လည်း ပေါင်းလိုသင်းလို
ကောင်းမယ့်ပုံမျိုး မဟုတ်ဘူး။

ဆင်နားရွက်တံခါး ပွင့်သွားတဲ့အခါ တံခါးရွက်တစ်ခုက ကျုပ်ကို
ထိမိလိုက်တယ်။ ကျုပ်ကလည်း အရူးလိုပဲ။ အဲဒီလို တံခါးရွက်က ကျုပ်
ကို ထိလိုက်တာနဲ့ ကျုပ် ဘယ်ဘက်လက်က အဲဒီလူဆီ ရောက်သွားတယ်။
ညာဘက်လက်ကတော့ ကျုပ် ဘယ်ဘယ် ချိုင်းအောက်က အိတ်ထဲမှာ
အမြဲဆောင်ထားတဲ့ ဓားဆီ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီတုန်းကများ ထွေးလား
လုံးလား ဖြစ်ကြရင် ကျုပ်တော့ ဘယ်မှာ ကြာကြာခံလိမ့်မှာတုံး။ ကျုပ်
ဘက်ဘက်လက်က အဲဒီလူဆီ မရောက်ခင်မှာတင် အဲဒီလူက ကျုပ်လက်
ကို အသာ ပုတ်ထုတ်ပစ်တယ်။ ယင်ကောင်တစ်ကောင်ကို ပုတ်ထုတ်
ပစ်လိုက်သလိုပဲ။ ကျုပ်က တံခါးရွက်နောက်မှာ ခြေကားရား လက်ကားရား
ဖြစ် ကျန်ရစ်နေတုန်း အဲဒီလူက ဆက်လျှောက်သွားတယ်။ ဘာမှ မဖြစ်
သလိုပဲ။ ကျုပ်ရဲ့ ညာဘက်လက်ကတော့ ချိုင်းအောက်က ဘာမှ အသုံး
မချလိုက်ရသေးတဲ့ ဓားကို ကိုင်ထားလျက်ပဲ။ သူကတော့ အခန်းထဲကို
ဆက်လျှောက်သွားတုန်းပဲ။ အခန်းထဲမှာရှိတဲ့ သူတွေက သူ့ကို လမ်းပေး
တဲ့အနေနဲ့ ဖယ်ပေးကြတယ်။ သူက အားလုံးထက် မြင့်နေတယ်။ ကျုပ်တို့
တွေကိုတော့ ရှိတယ် ထင်ပုံတောင် မရဘူး။ ရှေ့ဘက်နားက ရပ်နေတဲ့
အိတာလျံကောင်တွေက ဘာများ လုပ်ကြမလဲလို့ အားလုံး စောင့်ကြည့်
နေကြတယ်။ တကယ်တော့ သင်းတို့က အလကားပဲ။ ဒီတော့ နောက်
နားမှာရှိနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်ကြီးက ဒီလူကို ဘယ်လိုများ လုပ်မလဲလို့ စောင့်
ကြည့်နေကြပြန်တယ်။ အင်္ဂလိပ်ကြီးခမျာ ဘာမှ မလုပ်ရသေးခင် ဟိုလူက
ဘယ်ဝိုက်ညာဝိုက် ပေးလိုက်တာနဲ့ ကြမ်းပေါ်မှာ မှောက်သွားပါလေ
ရော။ ဒီတော့ ဆိုင်ထဲမှာ စိစိညံလာတာပေါ့။ ပွဲကြီးပွဲကောင်း လာတော့
မယ်ပေါ့။ တကယ်တော့ ဆိုင်က အကျယ်ကြီး။ ဒါပေမဲ့ ဆိုင်ထဲက
လူတွေက ဒီလူကို တွန်းဟယ်ပြုဟယ် လုပ်ရင်း ဒီဘက်က ဟိုဘက်ကို

ရောက်သွားအောင် လုပ်လိုက်ကြတယ်။ လေချွန်တဲ့လူက လေချွန်သလို တချို့ကလည်း တံတွေးနဲ့ ထွေးကြတယ်။ သူ့ကို သဘောမတွေ့တဲ့ လူတွေက လှမ်းပြီး လက်သီးနဲ့တောင် ထိုးတာ။ ဒါပေတဲ့ သူက ဂရု မစိုက်ပုံ ပေါ်တော့ တချို့က လက်ဝါးနဲ့ လှမ်းရိုက်ကြတယ်။ ရိုက်တယ် ဆိုပေတဲ့လည်း သူ့တဘက် အဖျားအနားလောက်ကိုပါ။ သရော်တဲ့ သဘောလောက်ပါ။ ရိုစန်းဒိုနဲ့တွေ့မှ မင်း သိမယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး လည်း ပါတယ်။ ရိုစန်းဒိုကတော့ မျက်နှာလွှဲမသွားဘူး။ နံရံကို ကျောမှီပြီး ရပ်ရင်း ကြည့်နေတယ်။ ဘာမှတော့ မပြောဘူး။ ဒီတော့ သူက ဘာဖြစ် လာမယ် ဆိုတာကို သိနေတဲ့ပုံစံမျိုးနဲ့ စီးကရက်ကို ခပ်သုတ်သုတ် ရှိုက် လိုက်တယ်။ ဒီ အရပ်လူကြီးဆိုတဲ့ လူကလည်း အခန်းထဲက ပရိသတ်က တွန်းဟယ် ထိုးဟယ် လုပ်တာ ခံရင်း အဆုံးမှာ ရိုစန်းဒိုရှေ့ ရောက်လာ တာပေါ့။ ရိုစန်းဒိုရှေ့ ရောက်တော့ သူ့မျက်နှာကို လက်နဲ့ သုတ်လိုက်ရင်း ခုလို ပြောလိုက်တယ်။

“ကျုပ်ကတော့ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ပဲ။ မြောက်ဘက်ခြမ်းကပဲ။ လူ တွေကတော့ အရပ်လူကြီးလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒီအခန်းထဲက ခွေးမသား တွေက ကျုပ်ကို တွန်းဟယ်ထိုးဟယ် လုပ်တာကို ကျုပ် ခံနေခဲ့တယ်။ ခံနေဆို ကျုပ်က လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ချင်လို့ ရှာနေတာ။ အပြင်မှာ လည်း လူတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အလကား လေသမားတွေချည်းပဲ။ ဒါပေတဲ့ လူတွေက ပြောကြတယ်။ ဒီနေပုဒ်ဘက်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဓားသမားလို့ ပြောနေတဲ့ လူတစ်ယောက် ရှိတယ်ဆိုပဲ။ ဓားသမားလို့ပဲ ခေါ်ကြတဲ့ လူလေ။ ဒီလူနဲ့ တွေ့ချင်လို့၊ သိချင်လို့ ကျုပ် လာခဲ့တာပါ။ ခင်ဗျား သိတဲ့အတိုင်း ကျုပ်ကတော့ ဘာကောင်မှ မဟုတ်ဘူး။ တွေ့ရင် တော့ သတ္တိရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုတုံး ဆိုတဲ့အကြောင်း ကျုပ် သိရ လိမ့်မယ် ထင်တယ်။ နမူနာယူရလောက်တဲ့ လူတစ်ယောက်ပေါ့လေဗျာ”

အဲဒီလိုပြောပြီး အရပ်လူကြီးဆိုတဲ့ လူက ရိုစန်းဒိုကို စိုက်ကြည့် နေတယ်။ သူ့ညာလက်ထဲက ဓားကလည်း လက်သွားတယ်။ သူတို့ နှစ် ယောက် အနားမှာ ဝိုင်းနေတဲ့ လူတွေက နောက်ဆုတ်လိုက်ကြလို့ အတော်

ရှဲသွားတယ် ဆိုရမယ်။ အဲဒီတုန်းကများ အပ်ကျသံတောင် ကြားနိုင်လောက် အောင် တိတ်ဆိတ်သွားတာ။ တယောထိုးနေတဲ့ မျက်မမြင် ကပ္ပလီကြီး တောင် သူတို့ နှစ်ယောက် ရှိတဲ့ဘက်ကို မျက်နှာလှည့်လိုက်သေးတယ်။

အဲဒီတုန်းမှာပဲ ကျုပ် နောက်ဘက်နားဆီက အသံကြားလိုက်ရ တယ်။ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ တံခါးမကြီးဘက်မှာ လူခြောက်ယောက်၊ ခုနစ်ယောက် တွေ့လိုက်ရတယ်။ ကြည့်ရတာတော့ အရပ်လူကြီးရဲ့ အဖွဲ့ သားတွေပဲ ဖြစ်မယ်။ သူတို့အထဲက အသက်အကြီးဆုံး လူကတော့ ရာသီဥတုဒဏ် ခံထားရတဲ့ အသားအရေမျိုးနဲ့ တောသားကြီးပဲ။ နှုတ်ခမ်း မွေးတောင် ဖြူပေါ့။ သူက ရှေ့ကို တိုးပြီး ရပ်လိုက်တယ်။ အခန်းထဲက အလင်းရောင်နဲ့ အမျိုးသမီးကလေးတွေကို ကြည့်ပြီး အဆန်းတကြယ် ဖြစ်နေပုံပဲ။ သို့ပေတဲ့ လေးလေးစားစားရှိတဲ့ အပြုအမူတစ်ရပ်ကို ပြတဲ့ အနေနဲ့ သူက သူ့ဦးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်တယ်။ ကျန်တဲ့ လူတွေကတော့ အပေါက်ဝမှာပဲ ရပ်နေကြရင်း အသေအချာ ကြည့်နေကြတယ်။ တစ်ယောက် ယောက်ကများ မတော်မတည့် ကြံစည်ရင်ဖြင့် သူတို့ ကြားဝင်မယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ပါ။

အဲဒီ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကျုပ်တို့စိတ်ထဲမှာ ရိုစန်းဒိုတစ်ယောက် ဘာဖြစ်နေပါလိမ့်လို့ တွေးနေမိကြတယ်။ စော်ကားမော်ကား လုပ်နေတဲ့ ဒီခွေးမသားတွေကို ဘာဖြစ်လို့များ ရိုစန်းဒိုက ဓားနဲ့ တစ်ချက်လောက် မတွက်လိုက်သလဲလို့ တွေးနေမိကြတယ်။ တစ်ခွန်းမှလည်း ပြန်မပြော ဘူး။ ကြည့်တယ် ဆိုတာတောင် ကြည့်နေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောလောက် ပဲ။ ဒီတုန်း သူ့ပါးစပ်ထဲက စီးကရက် ပြုတ်ကျသွားတယ်။ သက်သက် ထွေးထုတ်လိုက်သလား၊ သူ့ဘာသာ ပြုတ်ကျသွားသလား ဆိုတာတော့ ကျုပ်လည်း မသိဘူး။ ဒီနောက်တော့ သူက တစ်ခုခု ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ကျုပ်တို့က အခန်းရဲ့ ဒီဘက်မှာဆိုတော့ ဘာ ပြန်ပြောလိုက်မှန်း မကြား လိုက်ရဘူး။ ဒီတော့ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်က စိန်ခေါ်ပြန်တယ်။ ဒါပေတဲ့ ရိုစန်းဒိုက မတုံ့ပြန်ဘူး။ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ရဲ့ နောက်လိုက်တွေအထဲက အငယ်ဆုံး ကောင်ကလေးက လေချွန်လိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ လာလူယန်

နီရားက ကောင်ကလေးကို မုန်းတီးတဲ့အကြည့်နဲ့ ကြည့်လိုက်တယ်။
 ပြီးမှ ဝိုင်းကြည့်နေကြတဲ့ လူတွေ၊ ဇိမ်မယ်တွေ စတဲ့ လူအုပ်တွေကြား
 ထဲက တိုးပြီး သူ့လူ ရိုစန်းဒိုဆီ သွားတယ်။ ရိုစန်းဒို ရင်အုပ်ပေါ် လက်
 တစ်ဖက် တင်လိုက်ပြီး ကျန်လက်တစ်ဖက်နဲ့ ရိုစန်းဒိုကို ဓားတစ်ချောင်း
 လှမ်းပေးလိုက်တယ်။ ပါးစပ်ကလည်း ပြောလိုက်သေးတယ်။

‘ရိုစန်းဒို၊ ရှင့်မှာ ဒီဟာ လိုနေပြီလို့ ကျွန်မ ထင်တယ်’

ပြောရဦးမယ်။ ဆိုင်ရဲ့ အမိုးအောက်ဘက်နားဆီမှာ ပြတင်းပေါက်
 ခပ်ရှည်ရှည်ကြီးတွေ ရှိတယ်။ ဒီပြတင်းပေါက်ကြီးတွေက မယ်လဒိုနား
 ဒိုးချောင်းကို မြင်နေရတယ်။ ရိုစန်းဒိုက လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဓားကို ဆွဲကြည့်
 နေလိုက်တယ်။ ကြည့်ရတာက ဓားဆိုတာ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိသလိုပဲ။
 ပြီးတော့ ဘာမပြော ညာမပြော ဓားကို ပြတင်းပေါက်ကနေ တစ်ဆင့်
 အပြင်မှာရှိတဲ့ မယ်လဒိုနားဒိုးချောင်းထဲ ပစ်လိုက်ပါလေရော။ ကျုပ်က
 တော့ ကျောထဲတောင် ချမ်းသွားမိတယ်။

ဒီအခါ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်က ခုလို ပြောလိုက်တယ်။

‘မင်းကို ငါ တစ်ပိုင်းစီ၊ တစ်စစီ ခုတ်ထစ် မပစ်တာ အကြောင်း
 တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ မင်းအကြောင်း ကြားရတာနဲ့ ငါ့မှာ စိတ်ကုန်လှပြီ’

ဒီတော့ လာလူယန်နီရားက အရပ်လူကြီး လည်ပင်းကို ဖက်လိုက်
 ရင်း မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ဒေါသသံနဲ့ ပြောလိုက်တယ်။

‘ဒီခွေးကောင်ကို မေ့ပစ်လိုက်စမ်းပါတော့။ သူက သူ့ကိုယ်သူ
 လူလို့ ထင်နေတာ’

ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ဟာ ဘာပြောရမှန်း မသိ ဖြစ်သွားပုံရတယ်။
 ကြောင်ပြီး ခဏ ရပ်နေရာက လာလူယန်နီရားကို လှမ်းဖက်လိုက်တယ်။
 လွှတ်များတောင် မလွှတ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ ပုံမျိုးနဲ့ ဖက်ထားတာ။ ပြီးတော့
 သီချင်းတီးနေတဲ့ လူတွေကို ကဖို၊ သီချင်းတီးကြဖို့ အော်လိုက်တယ်။
 ဆိုင်ထဲက လူတွေကိုလည်း ကကြဖို့ အော်လိုက်သေးတယ်။ ဒီတော့လည်း
 ကကြတော့တာပေါ့။ ကကြတာ တောမီးများ လောင်သလို အခန်း ဟို
 ဘက်ထိပ်ကနေ ဒီဘက်ထိပ်အထိ ရောက်ရောပဲ။ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်က

တော့ မျက်နှာထားတင်းတင်းနဲ့ က၊သပေါ့။ ခုလို အနေအထားမျိုးနဲ့ ဆို
တော့လည်း သင်းက ဒီလို မျက်နှာထား ထားနိုင်သပေါ့။ အတော်ကြာ
တော့ ကလို့ ပြီးတဲ့အခါ နှစ်ယောက်သား တံခါးဝဘက် ရောက်လာကြ
တယ်။ ပါးစပ်ကလည်း အော်လိုက်သေးတယ်။

‘ဖယ်ကြဟေ့။ အမျိုးသမီး အိပ်ချင်နေပြီ’

အဲဒီလို ပြောပြီး ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်နဲ့ လာလူယန်နီရားတို့ နှစ်ယောက်
သား ပါးချင်းအပ်လို့ ထွက်သွားကြတော့တယ်။ တန်ဂိုအကထဲ မူးယစ်
နေခဲ့ကြသလို တန်ဂိုအကထဲ နစ်မြုပ်သွားကြတာပေါ့။

ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ်တော့ ရှက်ဖို့ကောင်းတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ကောင်
မကလေး တစ်ယောက်နဲ့ အတော်ကလေး က၊လိုက်မိတယ်။ အခန်းထဲ
မှာ လူက များတာ တစ်ကြောင်း၊ အိုက်စပ်စပ်ရှိလာတာက တစ်ကြောင်း
ကျုပ်ကလည်း ကောင်မကလေးကို ပြောပြီး အက ရပ်လိုက်တော့တယ်။
ပြီးတော့ တခြားသူတွေ မရိပ်မိအောင် နံရံနားက ကပ်ပြီး ဖြည်းဖြည်းချင်း
တံခါးဝဘက် ထွက်လာခဲ့တယ်။ ညကတော့ လှပ၊ဗျာ။ သို့ပေတဲ့ ဘယ်
သူ့အတွက် လှနေတာတဲ့တုံး။ အပြင်ဘက်က လမ်းထောင့်နားဆီမှာ
တော့ မြင်းလှည်း ရပ်ထားတယ်။ မြင်းလှည်းပေါ်က ထိုင်ခုံပေါ်မှာတော့
ဂစ်တာနှစ်လက် ထောင်ထားတာ ခရစ်ယာန် ခင်ကြီးနှစ်ပါး ထိုင်နေသလို
ပဲ။ အဲဒီ ဂစ်တာနှစ်လက် မြင်တော့ ကျုပ်စိတ်ထဲမှာ အတော်ကလေး
မခံချို မခံသာ ဖြစ်သွားမိတယ်။ ဘယ့်နှယ်ဗျာ၊ ဒီအရပ်လူကြီးဘက်က
ကောင်တွေက ကျုပ်တို့ကို ဖုတ်လေတဲ့ငါးပိ ရှိတယ်လို့မှ မထင်ပါကလား
လို့ တွေးမိလိုက်တယ်။ ကျုပ်တို့ကတော့ ဘာမှ လုပ်ကြမှာ၊ လုပ်ရဲမှာ
မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီကောင်တွေက တွေးထားပုံရတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း
သူတို့ ဂစ်တာတွေကို ထားခဲ့တာ။ ကျုပ် စိတ်ထဲမှာလည်း တို့တစ်တွေ
ဟာ အလကားကောင်တွေပါလားလို့ ဖြစ်လိုက်မိတယ်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်လည်း
နားအနောက်မှာ ပန်ထားတဲ့ ဇော်မွားပန်းကို ဖြုတ်လိုက်ပြီး ရွံ့ဗွက်ထဲ
ပစ်လိုက်မိတယ်။ ပြီးတော့ စိတ်ထဲမှာ အထိုင်ကျသွားအောင် အသာ ရပ်
ကြည့်နေမိလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ နောက်တစ်နေ့သာ ရောက်စေချင်

တော့တယ်။ ဒါမှလည်း ဒီညဟာ ကျန်ရစ်ခဲ့မှာကိုး။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ တစ်ယောက်ယောက်က ကျုပ်ကို နောက်ဘက်က တံတောင်နဲ့ အသာ တွက်ပြီး လမ်းဖယ်လိုက်တယ်။ ဘယ်သူများလဲလို့ ကြည့်လိုက်တော့ ရိုစန်းခိုပဲ။ သူလည်း ဆိုင်ထဲက အပြင်ကို ထွက်လာတာ။

ဖြတ်လျှောက်သွားရင်း ကျုပ်ကို 'မင်းကတော့ နေရာတကာ ကန့်လန့် ကန့်လန့်နဲ့ပဲ' လို့လည်း ပါးစပ်က ပြောသွားသေးတာ။ သူ့ဘာသာ သူ စိတ်ထဲ ပေါ့သွားအောင် ပြောလိုက်တာလား၊ တစ်ခုခု စဉ်းစားနေရင်း ပါးစပ်က ထွက်သွားတာလားတော့ ကျုပ် မသိဘူး။ ရိုစန်းခိုဟာ မယ်လဒိုးနားခိုဘက်က အတော့်ကို မှောင်မနေတဲ့ဘက်ဆီ ထွက်သွားတယ်။ ကျုပ်တစ်သက်မှာ အဲဒီကတည်းက သူ့ကို ထပ်မတွေ့ရတော့ဘူး။

ကျုပ်ကတော့ အဲဒီမှာ ရပ်နေရင်း ကျုပ်ဘဝကို ကျုပ် ပြန်သုံးသပ်ကြည့်မိလိုက်တယ်။ ကြည့်စမ်းပါဦး။ ကောင်းကင်ကြီးဆိုရင် အမြဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ ဟိုအောက်ဘက်မှာ ကြည့်၊ ချောင်းရေတွေဟာ ဒေါသတကြီးနဲ့ စီးဆင်းနေသလိုပဲ။ အိပ်ပျော်နေတဲ့ မြင်းတွေ၊ ဖုန်ထူတဲ့ လမ်းမတွေ၊ အုတ်ဖုတ်တဲ့ ဖိုကြီးတွေ ... ဒီအတိုင်းပဲ။ ကျုပ်ကိုယ်ကျုပ်လည်း ချောင်းကမ်းပါးမှာ ပေါက်နေတဲ့ ရေမျောကမ်းတင် အပင်တစ်ပင်လို့ပဲလို့ မြင်လာမိလိုက်တယ်။ အမှိုက်ပုံက အမှိုက်က လွဲလို့ ဘာထွက်လာမှာမို့လဲ။ ကြည့်လေ၊ ကျုပ်တို့ဆီက အပြောသမားပဲ ထွက်သလို ဖြစ်နေတယ်။ တကယ့် ပွဲကြီးပွဲကောင်းနဲ့ တိုးတော့ ကျုပ်တို့က အခိုင်အမာ လုပ်မပြနိုင်တဲ့ လေသမားတွေလို့ပဲလေ။ ဒီတော့ ကျုပ်စိတ်ထဲမှာ ပြောလိုက်မိတယ်။ ဒီအရပ်က လူတွေက ကြမ်းတယ် ရမ်းတယ်၊ မိုက်တယ် ရိုင်းတယ်လို့ နာမည်ရထားရင် လူတွေလည်း မိုက်မှ ရိုင်းမှ၊ ကြမ်းမှ ရမ်းမှပေါ့။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် အရပ်ကိုတဲ့ အားမနာ ဆိုသလို ဖြစ်နေမှာပဲ။ အလကား၊ ကလေးကတော့ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး။ ဆိုင်ထဲမှာကတော့ ကခုန်နေကြတုန်းပဲ။ အိမ်တွေအထဲမှာက ငြင်းကြခုန်ကြတုန်းပဲ။ လေထဲမှာ ညမွှေးပန်းအနံ့ကို ရလိုက်တယ်။ ညကတော့ လှနေတုန်းပဲ။ ကိုင်း၊ ဒီတော့ ဘာဖြစ်သတဲ့။ ကောင်းကင်မှာက ကြယ်တွေ အပြည့်ပဲ။ အကုန်သာ လိုက်ကြည့်

ရင် မူးတောင် သွားနိုင်တယ်။ ကျုပ် ပြောပြမယ်။ အဲဒီညက ဖြစ်ခဲ့တာ တွေဟာ ကျုပ်နဲ့ မပတ်သက်ဘူးလို့ မြင်အောင် ကျုပ် အတော် ကြိုးစား ခဲ့ရတယ်။ ရီစန်းဒိုတစ်ယောက် အမြီးကုပ်သွားတာ၊ အရပ်လူကြီးက အသားလွတ် လူဝါးဝတာတွေကြောင့်တော့ ကျုပ်က သတ္တိကြောင်မသွား ခဲ့မိဘူး။ ဒီ အရပ်လူကြီးဆိုတဲ့ ကောင်က လာလူယန်နီရားကိုတောင် စွံ သွားသေးတယ်။ အဲဒီညရယ်၊ နောက်ညတွေ အတော်များများမှာရယ် ကျုပ်က တွေးလိုက်မိတယ်။ သူ့ အသက်ရှင်သမျှတော့ လာလူယန်နီရား ဟာ သူ့အတွက် ဆေးပဲ။ သူတို့ ဘယ်များ ထွက်သွားကြတယ် မသိဘူး။ လျှိုတစ်ခုခုထဲ ဆင်းပြီး ထင်တိုင်းကြုံနေကြပြီ ထင်တယ်။

ကျုပ် ဆိုင်ထဲ ပြန်ရောက်တော့ အေးအေးသက်သာနဲ့ ကနေကြ သေးတယ်။ ဘာမှ ဖြစ်ခဲ့ပုံ မရသလိုပဲ။

ကျုပ်ကတော့ ကျုပ် ဆိုင်ထဲ ပြန်ရောက်လာတာ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ကြီး မဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေလိုက်တယ်။ လူအုပ်ကြားထဲ ဟိုတိုးဒီတိုး ပေါ့။ ကျုပ်တို့ဆီက ကောင်တွေတော့ အလျှို အလျှိုနဲ့ လစ်ထွက်သွား တာ တွေ့နေရတယ်။ မြောက်ဘက်က လာတယ်ဆိုတဲ့ ကောင်တွေက တော့ တန်ဂိုကလို့ ကောင်းကြတုန်း။ ရိတာ၊ ထေတာ၊ တံတောင်နဲ့ တွက် တာတွေတော့ မရှိပါဘူး။ အားလုံးက သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ရယ်။ သို့ပေတဲ့ သတိနဲ့ပေါ့။ သီချင်းသံက အိပ်ဖို့တောင် ကောင်းတယ်။ မြောက်ဘက်က လာတဲ့ ကောင်တွေနဲ့ ကနေတဲ့ ကောင်မလေးတွေဆိုလည်း အဲဒီကောင် တွေ အလိုအတိုင်း လိုက်နေကြရတာပေါ့။

ကျုပ်က တစ်ခုခု ဖြစ်မလားလို့ မျှော်နေမိတယ်။ သို့ပေတဲ့ မမျှော် တာက ဖြစ်လာတယ်။

အပြင်ဘက်ဆီက မိန်းမသံတစ်ခု ကြားရတယ်။ ငိုသံပဲ။ အသံက ကြားဖူးနေတဲ့ အသံ။ အသံက တည်ငြိမ်တယ်။ အတော့်ကို တည်ငြိမ်တဲ့ အသံနဲ့ စကားပြောလိုက်သံ။ အပြောခံရတဲ့ လူက တကယ် မရှိဘူးလို့ တောင် ထင်ရလောက်တယ်။

‘ဝင်ပါ အချစ်ရေ၊ အထဲကိုသာ ဝင်လိုက်ပါ’တဲ့။ ပြီးတော့ မိန်းမ

ငိုသံ ကြားရပြန်တယ်။ ဆောက်တည်ရာမရ ငိုသံမျိုး။ အပြင်က ထပ်
အော်ပြန်တယ်။

“ဟဲ့ ... အထဲက ခွေးမ၊ တံခါး ဖွင့်ကြစမ်း။ ငါ ပြောနေတယ်၊
တံခါးဖွင့်ကြစမ်း။”

ဒီတော့ ဆိုင်ရဲ့ အိုလှပြီဖြစ်တဲ့ တံခါးရွက်ကို ဖွင့်လိုက်ကြတယ်။
လာလူယန်နီရား ဝင်လာတယ်။ သူ့ပခုံးပေါ်မှာ တစ်ယောက်ယောက်
မှီတွဲပါလာတာကိုး။ တစ်ယောက်ယောက်ကို သယ်လာတာကိုး။

‘သူ့နောက်မှာ စေ့ဆော်နေတဲ့ ဝိညာဉ် ပါလာတယ်’လို့ အင်္ဂလိပ်
ကြီးကတောင် လှမ်းပြောလိုက်သေးတယ်။

‘လူသေတစ်ယောက် ပါလာတယ် သူငယ်ချင်း’လို့ အရပ်လူကြီးက
ပြောလိုက်တယ်။ သူ့မျက်နှာက အမူးသမားတစ်ယောက်လိုပဲ။ ကျုပ်တို့
ကလည်း သူ ဝင်လာတော့ အရင်က သူ ဝင်လာတဲ့အခါ ရဲ့ပြီး နေရာ
ဖယ်ပေးကြသလို နေရာလုပ်ပေးလိုက်ကြတယ်။ သူ ဝင်လာပုံ ကြည့်ရ
တာ ခြေလှမ်း မမှန်ဘူး။ အရပ်လူကြီးဟာ ကျုပ်တို့ ဖယ်ပေးလိုက်တဲ့
နေရာလွတ်မှာ ခပ်တောင့်တောင့် ရပ်နေတယ်။ ကြည့်နေပေတဲ့ မြင်ပုံ
မရဘူး။ မကြာလှဘူး။ အရပ်ကြီးပြတ်သလို ဖြစ်ပြီး လဲပါလေရော။
သူနဲ့ပါလာတဲ့ အထဲက အကောင်တစ်ကောင်က အသာ ပက်လက်လှန်
ပေးလိုက်ပြီး သူ ဝတ်လာတဲ့ သင်တိုင်းကို အသာခေါက်ပြီး သူ့ခေါင်း
အောက်မှာ ခုပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီကောင်ရဲ့ လက်မှာတော့ သွေးတွေ
ရွဲသွားတာပဲ။ ဒီတော့မှလည်း ကျုပ်တို့တစ်တွေ သူ့ရင်ဘတ်က ဓားဒဏ်
ရာကြီးကို တွေ့လိုက်ရတော့တယ်။ ဒဏ်ရာက သွေးတွေ တအားထွက်
နေတာ။ သူ့လည်ပင်းမှာ ပတ်ထားတဲ့ အနီရောင်တောက်တောက် လည်
ပင်းပတ်ဆိုရင် အမည်းရောင်တောင် ဖြစ်နေတယ်။ သူ ဝင်လာတုန်းက
သူ့ဒဏ်ရာကြီးကို မတွေ့မိကြဘူး။ မတွေ့ဆို အဲဒီတုန်းက သူက သင်
တိုင်းအပေါ်မှာ တဘက်တစ်ခု ခြုံထားတာကိုး။ သွေးတိတ်သွားအောင်
လုပ်ဖို့ဆိုပြီး ကောင်မကလေး တစ်ယောက်က အရက်တစ်ပုလင်းနဲ့
အဝတ်စတွေ ယူလာတယ်။ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ် အနေနဲ့ကတော့ ဘယ်လို

က ဘယ်လို ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောနိုင်မယ့် အခြေအနေ မရှိဘူး။ လာလူ ယန်နီရားကတော့ လက်နှစ်ဖက် ဘေးမှာ အသာချရင်း အရပ်လူကြီးကို မရှုနိုင် မကယ်နိုင်တဲ့ အနေအထားနဲ့ ကြည့်နေလေရဲ့။ ဆိုင်ထဲက လူတွေ ကလည်း ဘယ်လိုဖြစ်လာတာလဲ ဆိုတာကို မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲနဲ့ သူ့ကို မေးနေကြတာကိုး။ နောက်ဆုံးတော့ လာလူယန်နီရား ပြောတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်သား အပြင်ကို ထွက်သွားကြပြီး မြေကွက်လပ်ကလေး တစ်ခုဆီ သွားကြတယ်တဲ့။ အဲဒီတုန်း လူတစ်ယောက် ပေါ်လာပြီး အရပ် လူကြီးကို စိန်ခေါ်သတဲ့။ အဲဒီမှာတင်ပဲ အရပ်လူကြီးတစ်ယောက် ခုလို ဓားနဲ့ အထိုးခံလိုက်ရတာ ဆိုပဲ။ သူကတော့ ပြောတယ်။ ဓားနဲ့ ထိုးတာ ရိုစန်းဒိုတော့ မဟုတ်တာ သေချာသတဲ့။

ခက်တာက ဘယ်သူက ယုံမလဲ။

အရပ်လူကြီးကတော့ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ မြောနေပုံရတယ်။ ကျုပ် ကတော့ တွေးမိလိုက်တယ်။ အရပ်လူကြီးကို တွယ်လိုက်တဲ့ သူကဖြင့် ဓားရေးမှာ အတော့်ကို ကောင်းတဲ့လူ ဖြစ်မယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ အရပ်လူကြီးကိုယ်တိုင်က ဓားရေး ကောင်းပြီးသားကိုး။ သူ့လိုမှ မကောင်း ရင် ဘယ်လွယ်လိမ့်မှာလဲ။ လာလူယန်နီရားနဲ့ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်တို့ ဆိုင်ထဲ ပြန်ဝင်လာတုန်းက ဆိုင်ရှင် ဂျူလီယာကလည်း လက်ဖက်ရည် ကျိုနေတယ်။ ခုတော့ လက်ဖက်ရည်အိုး ကျသွားလို့ ဆိုင်ထဲက လူတွေ အားလုံးကို လက်ဖက်ရည် လိုက်တည်နေရာက ကျုပ်ဆီ နောက်ဆုံး ရောက်လာတယ်။ အရပ်လူကြီးခမျာမလည်း သူ့ကိုယ်သူ မရတော့ဘူး ဆိုတာ သိပုံရတယ်။ 'ငါ့မျက်နှာကို ဖုံးပေးစမ်း'လို့ လှမ်းပြောရှာတယ်။ သူ့ခမျာ မာနကလေးက ကျန်နေသေးတာကိုး။ သေငယ်ဇောနဲ့ မြောနေ တဲ့ သူ့ကို လူတွေက ကြည့်ပြီး တောပြောတောင်ပြော ပြောကြမှာ စိုးပုံ ရတယ် ထင်တယ်။ တစ်ယောက်ယောက်က သူ့ဦးထုပ်မည်းကြီး ယူလာ ပြီး သူ့မျက်နှာပေါ် တင်ထားပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီ ဦးထုပ်အောက်မှာပဲ အရပ်လူကြီးခမျာ အသက်ထွက်သွားရရှာတယ်။ သူ့ရင်ဘတ် လှုပ်နေ တာ ရပ်လည်းသွားရော တစ်ယောက်ယောက်က သွားပြီး တစ်ကိုယ်လုံး

ဖုံးလိုက်တယ်။ သူကလည်း အသက်မရှိတော့တဲ့ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ကို ကြည့်ချင်ပုံ ရပါတယ်။ တကယ်တော့ ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ဟာ ဟိုစဉ် ဟိုအခါကတော့ နာမည်တစ်လုံးနဲ့ နေခဲ့တာပါ။ ဗာတားရီရားက တောင်ဘက် တစ်ကြောအထိ အင်မတန် ကြမ်းတမ်းတယ်လို့ နာမည်ရခဲ့တဲ့ သူပါ။ သူ သေသွားပြီ ဆိုတော့လည်း သူ့ကို မုန်းတီးခဲ့တာတွေ ကျုပ်ပါးစပ်က မထွက်ရက်တော့ပြန်ဘူး။

‘သေဖို့ ဆိုတာကလည်း အသက်ရှင်ဖို့က လိုသေးသကဲ့သို့’ လို့ နောက်ဘက်နား လူအုပ်ထဲက ကောင်မကလေးတစ်ယောက်က ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက် လူတစ်ယောက်က ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်နဲ့ ခုလို ပြောလိုက်ပြန်တယ်။

“ဒီလူက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တယ်အထင်ကြီးတာကိုး။ ခုတော့ ယင် အုံစရာက လွဲလို့ ဘာမှ မဟုတ်ရှာတော့ဘူး။”

အဲဒီအချိန်မှာ အရပ်လူကြီးနဲ့ မြောက်ဘက်က ပါလာတဲ့ အကောင်တွေ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တီးတိုးပြောနေတာ တွေ့ရတယ်။ နောက်မှ အဲဒီနှစ်ယောက်က တစ်ပြိုင်တည်း အော်လိုက်ကြတယ်။

‘ဒီမိန်းမ သတ်တာပဲ’တဲ့။

တစ်ယောက်ကတော့ လာလူယန်နီရား မျက်နှာကို တည့်တည့် ကြည့်ပြီး ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက် အဲဒီအကောင်တွေက လာလူယန်နီရားကို ဝိုင်းလိုက်ကြတယ်။ ကျုပ်လည်း ဘာမှ တွေးမနေတော့ဘူး။ လူအုပ်ကို တွန်းထိုးဖယ်လိုက်ပြီး လာလူယန်နီရားအနား သွားလိုက်မိတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ဗျာ ကျုပ်လည်း အတော်ရူးတာပါ။ ဒါပေတဲ့ ကျုပ် အမြဲဆောင်ထားတဲ့ ဓားကိုတော့ မထုတ်လိုက်မိဘူး။ ဘာလို့မှန်းတော့ မသိဘူး။ လူတွေ အားလုံးကလည်း ကျုပ်ကို ဝိုင်းကြည့်နေကြတယ်။ ဝိုင်းကြည့်နေကြမယ် ဆိုတာလည်း ကျုပ် သိနေတယ်။

ကျုပ်ကလည်း သရော်တော်တော်လုပ်တဲ့ မျက်နှာပေးမျိုးနဲ့ ခုလို ပြောလိုက်တယ်။

“ဒီမိန်းမ လက်ကိုများ ကြည့်ကြစမ်းပါ။ ဓားနဲ့ ထိုးနိုင်လောက်တဲ့

လက်မျိုးလား ... လို့။ ဓားနဲ့ ထိုးရဲလောက်တဲ့ သတ္တိများ ရှိသလား ... လို့။”

ဒီနောက်တော့ ကျုပ်က ခပ်တည်တည်နဲ့ ရဲရဲတင်းတင်းပဲ ဆက် ပြောလိုက်မိတယ်။

“နာမည်တစ်လုံးနဲ့ နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ခုလို ရေတိမ်နစ်ရ မယ်လို့ ဘယ်သူ ထင်မှာတုံး။ ဒါပေတဲ့ ခုလိုဖြစ်ရတာကို လူစိမ်းတွေက ဝင်ပြီး ဘာကြောင့် ညာကြောင့် ပြောလို့တော့ ဘယ်ဖြစ်မှာတုံး။ တစ် သက်လုံး ပြောစရာ ဖြစ်နေမှာပေါ့။”

ဘယ်သူကမှတော့ ကျုပ် ပြောတာကို စောဒက မတက်ဘူး။

အားလုံး ငြိမ်နေကြတယ်။ အဲဒီတုန်း မြင်းစီးလာတဲ့ အသံတွေ ကြားလိုက်ကြရတယ်။ ဒါ ပုလိပ်တွေပဲ ဖြစ်မယ်လို့ သိလိုက်ကြတော့ ဘယ်သူကမှ သင်းတို့နဲ့ ပြဿနာမပေါ်ချင်ကြ၊ မပတ်သက်ချင်ကြဘူး။ ဒီတော့ အရပ်လူကြီးရဲ့ အလောင်းကောင်ကြီးကို ချောင်းထဲ ပစ်ချပြီး အစဖျောက်ဖို့ လုပ်ကြတယ်။ ဒါကလည်း အကောင်းဆုံး နည်းပဲကိုး။ ခင်ဗျား မှတ်မိသေးသလား။ ရိုစန်းဒို ဓားလွင့်ပစ်လိုက်တဲ့ ပြတင်းပေါက် ကြီးလေ။ အရပ်လူကြီးလည်း အဲဒီပြတင်းပေါက်ကြီးကနေ ချောင်းထဲ ရောက်သွားရရှာတယ်။ လူတစ်သိုက်က အရပ်လူကြီးရဲ့ အလောင်းကောင် ကို ချီမ၊ပြီး အဲဒီအပေါက်ကနေ ပစ်ချလိုက်ကြသပေါ့။ သူ့ကိုယ်မှာ ရှိတာ လေးတွေတော့ နှိုက်ယူထားလိုက်ကြသေးတယ်။ တစ်ယောက်ကများဆို ဖရန်စစ်ကိုရီးရယ်ရဲ့ လက်က လက်စွပ်တောင် လက်ကို ဖြတ်ပြီး ယူထား လိုက်သေးတယ်။ လင်းတတွေလိုပဲ၊ ဘာမှ မတုံ့ပြန်နိုင်တော့တဲ့ အလောင်း ကောင်ကို ဝိုင်းထိုးကြ၊ ဆိတ်ကြသလိုပဲ။ အဆုံးမှာတော့ဗျာ၊ ချောင်းရေ စီးထဲ အလောင်းကောင်ကို ပစ်ချလိုက်ကြသပေါ့။ ကလီစာတွေ ထုတ် ပစ်သေးလား။ ဒီအတိုင်းလားတော့ ကျုပ် မသိဘူး။ အရပ်လူကြီးနဲ့ ပါ လာတဲ့အထဲက နှုတ်ခမ်းမွေးဖြူဖြူနဲ့ လူကြီးကတော့ ကျုပ်ကိုသာ စိုက် ကြည့်နေတော့တာပဲ။ လာလူယန်နီရားကတော့ လူတွေ အဲဒီကိစ္စနဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေကြတာကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ခြေရာဖျောက် ပြေးပါလေရော။

ဆိုက်ကို ပုလိပ်တွေ ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာတော့ ဆိုင်ထဲက လူတွေ နောက်တစ်ချိတောင် က,နေကြပြီ။ အတော်တောင် အရှိန်ရနေကြပြီ။ မျက်မမြင် တယောသမားကလည်း ဟာဗာနေရာ(စ) တေးသွားကို ထိုး နေပုံကဖြင့် နောက် ဘယ်တော့မှ ဒီလို လက်ကွက်မျိုး ကြားရမယ် မထင် ဘူး။ အပြင်ဘက်မှာတော့ အရုဏ်ဘက်တောင် ကူးတော့မယ်။ ခပ်လှမ်း လှမ်းက တောင်ကုန်းပေါ်မှာတော့ မီးကြိုးတွေ၊ ဖုန်းကြိုးတွေ သွယ်ထား တဲ့ တိုင်တွေကိုတောင် မြင်လာရပြီ။ သို့ပေတဲ့ ကြိုးတွေကိုတော့ မမြင် ရသေးလို့ တိုင်တွေကိုပဲ ထီးထီးကျန် တွေ့နေရတယ်။

ဆိုက်ကနေ သုံးပြုလောက် ဝေးတဲ့ နေရာမှာရှိတဲ့ ကျုပ်အိမ်ရှိရာ ဆီ သက်သောင့်သက်သာနဲ့ လျှောက်လာခဲ့မိတယ်။ အိမ်ရဲ့ ပြတင်းပေါက် မှာ မီးရောင်တစ်ချက် တွေ့လိုက်ရပြီး ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီမီးရောင် လည်း တွေ့ရော ကျုပ်လည်း ပိုပြီး သွက်သွက်ကလေး လျှောက်လိုက်မိ တယ်။ ပြီးတော့ ကျုပ်ရဲ့ ဘယ်ဘက်ချိုင်းအောက်မှာ ကျုပ် အမြဲဆောင် ထားတဲ့ ဓားကို ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် ဆွဲထုတ်လိုက်မိတယ်။ အချိန်ယူ ပြီး သေသေချာချာ ထပ်ပြီး စစ်ဆေးကြည့်လိုက်မိတယ်။ ဓားကတော့ အသစ်လိုပဲ၊ အပြစ် မရှိသလိုပဲ၊ သွေးစက်ဆီလို တစ်စက်တောင် မတွေ့ ရဘူး။

‘Man on Pink Corner’
from *A Universal History of Iniquity* (1953)

၁။ စပိန်ဘာသာအားဖြင့် Hombre de la esquina rosada ဟု အမည်ပေး ရေး သားထားသည်။ စပိန် ဘာသာစကားအရ လုံးချင်း ဘာသာပြန်သော် Esquina မှာ ‘ထောင့်’သာ ဖြစ်ပြီး Rosado/Rosada မှာ ပန်းရောင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသား ဖော်ထုတ်ချက်များကို တည်မှီ၍ ‘ထောင့်’ဟူသော အသုံးအနှုန်းတွင် လမ်းကို ဖြည့်ရပါသည်။ ဘွန်နိုဇာရက်က အုတ်ရိုးများကို ဆေးအရောင်တောက်တောက်ဖြင့် သုတ်ထားလေ့ ရှိကြသည်။ ဘော့ဂဲ၏ အရေးအသား အချို့တွင် ‘မိုးပြာရောင်’ဟု ရေးသားလေ့ ရှိသည်။ နူးညံ့မှု၊

ပျော့ညံ့မှုကို ဖော်ရန် 'ပန်းနုရောင်'ကို သုံးခဲ့ပုံရသည်။

၂။ Maldonado မှာ ဘွာနိုဇာရက်မြို့ မြောက်ဘက်ရှိ စမ်းချောင်းတစ်ခု၏ အမည်ကို စွဲ၍ ခေါ်ဆိုသောအရပ် ဖြစ်သည်။ နွမ်းပါး၍ ပေါ့တန် ဆိုးသွမ်းသူ များသော အရပ် ဖြစ်သည်။

၃။ Don Nicolas Paredes ကို ဆိုလိုသည်။ ပရီးဒက်(စ)မှာ ပါလားမိုးအရပ်က အစဉ်အလာ နိုင်ငံရေးအမြင်ကို လက်ခံသော နိုင်ငံရေးပါတီ၏ ဒေသခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နာမည်ကြီး ဓားသမားတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ Morel မှာလည်း ကျော်ကြားသော နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

၄။ ပါမောက္ခ ဟာလေ၏ ဘာသာပြန်မှု အရသော် A coloured woman သာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသုံးအနှုန်းမှာ လူမည်းများကို ရည်ညွှန်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ဤတွင် 'ကပ္ပလီမ'ဟု သုံးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စပ်ကျကို မဆိုလို။

၅။ ကလီစာများ ထုတ်ပစ်၍ ရေတွင် မျှောပစ်ကြသော အလေ့မှာ ထိုစဉ်က မယ်လဒိုးနားဒို တစ်ဝိုက်က လူဆိုးလူသွမ်းတို့ ပြုလေ့ရှိသော အပြုအမူတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

တောင်ဘက်

၁၈၇၁ ခုနှစ်တုန်းက ဘွာနိုဇာရက်မြို့ကို သင်္ဘောနဲ့ ရောက်လာ တဲ့ သူကတော့ ဧဝံဂေလိအသင်းတော်က သင်းအုပ်ကြီး ယိုဟန်းနက်(စ) ဒါလမာန်းပါပဲ။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်လောက် ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ သူ့ရဲ့ မြေးတွေထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဝမ်ဒါလမာန်းက ကော်ဒိုဘာလမ်း ပေါ်မှာရှိတဲ့ မြူနီစီပယ်စာကြည့်တိုက်မှာ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာတယ်။ သူ့ကိုယ်သူလည်း အာဂျင်တိုင်းလူမျိုး တစ်ယောက်အဖြစ် အတော် ဂုဏ် ယူပါတယ်။ သူ့ရဲ့ တခြား အဘိုးတစ်ယောက်ကတော့ ဖရန်စစ်ကို ဖလော ရေးပါ။ သူကတော့ လီနီက အမှတ် ၂ ခြေမြန်တပ်ရင်းကပဲ။ ဘွာနိုဇာ ရက်ဒေသရဲ့ နယ်စပ်မှာ လူရိုင်းတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ကြရင်း လုံနဲ့ အထိုး ခံရလို့ အသက်ဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဝမ်ဒါလမာန်းမှာ အဲဒီလို အခြေခံချင်း မတူတဲ့ မျိုးရိုးဗီဇက ရှိနေတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်တတ်တာ၊ သေသေချာချာ ပြောရရင်တော့ သေဖို့တောင် စိတ်ကူးယဉ်တာမျိုးကတော့ အသင်းတော်

ကြီးဘက်က လာတာ ဖြစ်မယ်။ မဟုတ်သော်ရှိ၊ ဟုတ်သော်ရှိ သဘော မျိုးနဲ့ အာဂျင်တိုင်းအဖြစ် ခံယူလိုက်တာကတော့ တခြားဘက်က လာတာ နေမှာ။ ဒါလမာန်းဟာ အကျိုးရှိလေမလားလို့ တွေးပြီး ဖလောရေးတွေ ဘက်က ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ပိုင်ခဲ့တဲ့ အိမ်ကြီးရခိုင်တစ်လုံးကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့တယ်။ မြို့အပြင် တောင်ဘက်မှာရှိတဲ့ အိမ်ကြီးပါ။ အိမ်နဲ့ပတ်သက်လို့ သူ့အနေနဲ့ မြဲမြံစွဲစွဲ မှတ်မိနေတာကတော့ ယူကလစ် ပင်တွေနဲ့ အိမ်ရဲ့အရောင်ပဲ။ မူရင်းအရောင်ကတော့ ကြက်သွေးရောင်ပဲ။ ဒါပေတဲ့ အဲဒီအချိန်မှာတော့ ပန်းရောင် ဖြစ်နေပြီ။ သူ့လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း တွေက မပြတ်သေးတာရယ်၊ စိတ်ဝင်တစားကလည်း တကယ် မရှိသေး တာရယ်တို့ကြောင့် သူ့ခမျာ မြို့မှာပဲ သောင်တင်နေတယ်။ နွေ တစ်နှေ ပြီး တစ်နှေ ကုန်သွားပေတဲ့ သူ့အဖို့မှာ အဲဒီအိမ်ဆီကို သွားဖို့ စိတ်ကူးပဲ ရှိနေတယ်။ လူက မရောက်နိုင်သေးဘူး။ လွင်ပြင်ကြီးရဲ့ တစ်နေရာမှာ ရှိတဲ့ အိမ်ကတော့ ငါ့ကို မျှော်လှရှော့မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးကတော့ ရနေ တယ်။ ဒါပေတဲ့ ၁၉၃၉၊ ဖေဖော်ဝါရီလ နှောင်းပိုင်းမှာ အကြောင်းတစ်ခု ပေါ်လာတယ်။

ကံတရားဟာ ဆန်းကြယ်လှပါတယ်။ မသိကျိုးကျွန်ပြုတာတွေ ရှိတတ်သလို အကြင်နာတရား မဲ့တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းလောက်မှာ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း ဒါလမာန်းက ဝီးလ်? ဘာသာ ပြန်တဲ့ အာရေဗျညများ စာအုပ် (စာမျက်နှာတွေကတော့ စုံစုံလင်လင် မဟုတ်တော့ဘူး) ကို တွေ့လိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူက ကြည့်ချင်ဖတ်ချင် ဇော များသွားပြီး အပေါ်ထပ်ကို ပြေးတက်သွားလိုက်မိတယ်။ ဓာတ် လှေကားတောင် မစောင့်တော့ဘူး။ လှေကားက ခပ်မှောင်မှောင်ဆိုတော့ ပြေးတက်လာရင်း သူ့နဖူးနဲ့ တစ်ခုခု တိုးလိုက်မိတယ်။ လင်းနို့များလား၊ ငှက်များလားပေါ့။ အပေါ်ဘက်ရောက်လို့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက သူ့ကို တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီအမျိုးသမီးရဲ့ မျက်နှာမှာ ကြောက် လန့်တကြားဖြစ်ပုံ ပေါ်သွားတာ သူ တွေ့လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဒါလမာန်း က သူ့နဖူးကို လက်နဲ့ အသာ သပ်ကြည့်လိုက်မိတယ်။ သွေးတွေ ပေ

နေတာကိုး။ ဖြစ်တာက မကြာခင်ကတင် ဆေးအသစ်သုတ်လို့ ပြီးသွား တဲ့ ပြတင်းပေါက်က တံခါးရွက်တစ်ခုကို တစ်ယောက်ယောက်က မပိတ်ဘဲ ထားလိုက်မိပုံ ရတယ်။ အဲဒီ တံခါးရွက်စောင်းကို ဒါလမာန်းရဲ့ နဖူးနဲ့ ဝင်တိုက်မိပြီး နဖူးကွဲသွားတာပဲ။ အဲဒီည ညဦးပိုင်းမှာတော့ ဒါလမာန်း အိပ်လို့ ပျော်သွားပါတယ်။ ဒါပေတဲ့ သန်းခေါင်ကျော်လောက်ကတည်းက နိုးနေတယ်။ အဲဒီအချိန်လောက်က စလို့ ဒါလမာန်းမှာ ပြဿနာစုံ ဝင်လာခဲ့တယ်လို့ပဲ ပြောရတော့မယ်။ အဖျား ဝင်လာတယ်။ သူ ဖတ်နေတဲ့ အာရေဗျညများ စာအုပ်ထဲက အရုပ်အမျိုးမျိုးဟာ ကြောက်စရာ အိပ်မက်တွေလို ဖြစ်လာပြီး သူ့ကို ခြောက်လှန့်နေတော့တယ်။ နောက်တစ်နေ့မှာ သူ့မိတ်ဆွေတွေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေက သူ့ကို လာကြည့်ကြပါတယ်။ ဟန်ဆောင်ထားတဲ့ အပြုံးတွေနဲ့ သူ့ကို ကြည့်ကြပြီး သူ့ကို ကြည့်ရတာ အတော် နေထိုင်ကောင်းလာပုံ ပေါက်တယ် စသည်ဖြင့် ပြောကြသပေါ့။ ဒါလမာန်းကတော့ ငန်းဖမ်းသလိုဖြစ်နေတဲ့ အကြားက သူ့မိတ်ဆွေတွေ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ပြောတာတွေကို ကြားလိုက်ရတဲ့ အခါ သေကောင်ပေါင်းလဲဖြစ်နေတဲ့ သူ့အခြေအနေကို မမြင်ကြတာကို နားမလည်နိုင်လောက်အောင် အံ့အားသင့်နေမိရှာတယ်။ ရှစ်ရက်လောက် ကြာသွားတယ်။ သူ့အဖို့ကတော့ နှစ်ပေါင်း ရှစ်ရာလောက် ကြာသွားသလိုပဲ။ တစ်နေ့ နေ့ခင်းမှာတော့ သူ့ကို ကုသနေတဲ့ ဆရာဝန်က တခြားလူတစ်ယောက်နဲ့ အတူလာပြီး ဒါလမာန်းကို အိကွာဒါလမ်းမှာရှိတဲ့ ဆေးရုံကို ခေါ်သွားတယ်။ ဓာတ်မှန်ရိုက်ဖို့ လိုတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အငှားယာဉ်ထဲမှာ ထိုင်လိုက်လာရင်း သူ စဉ်းစားမိတယ်။ ဆေးရုံမှာဆိုတော့ ကိုယ့်အိမ်ကအခန်း မဟုတ်တဲ့အတွက် သူ အိပ်လို့တောင် ပျော်နိုင်တယ်ပေါ့။ ဒီတော့ သူ့စိတ်ထဲမှာ ပျော်သွားမိတယ်။ စကားတွေ ဘာတွေတောင် ပြောချင်လာတယ်။ ဒါပေတဲ့ ဆေးရုံလည်းရောက်ရော သူ့အဝတ်တွေကို ချွတ်ပစ်လိုက်ကြပြီး သူ့ခေါင်းက ဆံပင်တွေကို ရိတ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ ပြီးတော့ ခွဲစိတ်ကုသတဲ့ စားပွဲလိုဟာမျိုးပေါ်မှာ သူ့ကို လှဲထားလိုက်ပြီး သတ္တုနဲ့လုပ်ထားတဲ့ လက်ပတ်ခြေပတ်တွေနဲ့ တုပ်ထားလိုက်ကြတယ်။

ဒီတော့လည်း အပေါ်ဘက်က အလင်းရောင်ကြောင့် ဒါလမာန်းဟာ မူး
 နောက်နောက် ဖြစ်လာပြီး ဘာမှ သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်ရတော့ဘူး။ သွေးခုန်
 နှုန်းတွေ မြန်လာတယ်။ ရင်ခုန်သံတွေ ကြားလာရတယ်။ အဲဒီတုန်း
 ခွဲစိတ်ကုသရင် ဝတ်တဲ့ မျက်နှာဖုံးမျိုးနဲ့ လူတစ်ယောက်က သူ့လက်မောင်း
 ထဲကို ဆေးထိုးလိုက်တော့တယ်။ နိုးလာတဲ့အခါမှာတော့ ဒါလမာန်း
 ခမျာ မူးနောက်နောက် ဖြစ်နေသေးတယ်။ သူ့ကိုယ်မှာလည်း ပတ်ပြုထား
 သေးတာ တွေ့ရတယ်။ သူ့အခန်းကလည်း လောင်တိုက်လို့ပဲ။ ကြည့်ရတာ
 ကျင်းတစ်ကျင်းရဲ့ အဆုံးမှာလိုပဲ။ ရက် အတော်ကြာလာတဲ့အခါမှာ
 တော့ ဒါလမာန်းက ရိပ်စားမိလာတယ်။ သူ ရောက်နေတာ မြို့ပြင် တစ်
 နေရာပဲ ဆိုတာ။ သူ့မှာ ခံစားနိုင်မှု နည်းလာတယ်။ ရေခဲများ ပါးစပ်ထဲ
 ထည့်ရင်တောင် အေးတဲ့အရသာ မရတော့ဘူး။ အဲဒီကာလအတွင်းမှာ
 တော့ ဒါလမာန်းတစ်ယောက် သူ့ကိုယ်သူ မုန်းတီးလာမိတယ်။ သူ ဖြစ်
 နေတာ၊ သူ ဖြစ်ရှိနေတာ အကုန်လုံးကို မုန်းတီးနေမိတယ်။ ယုတ်စွ
 အဆုံး သူ့မျက်နှာကို ပြန်ထိုးနေတဲ့ မုတ်ဆိတ်မွေးတွေကိုတောင် မုန်းတီး
 နေမိတယ်။ သူ့ကို ကုသနေတဲ့ နည်းကလည်း သူ့ကို အတော်ကလေး
 နာစေသေးတာ။ ဒါပေမဲ့ ဒါလမာန်းက ကြိတ်မှိတ်ခံပါတယ်။ နာကြောင်း၊
 မခံနိုင်ကြောင်း မပြဘူး။ ဆရာဝန်က ဒါလမာန်းမှာ သွေးအဆိပ်ဖြစ်တဲ့
 ရောဂါဖြစ်လို့ သေတော့မလို့ ဖြစ်နေတယ်လို့လည်း ပြောရော သူ့ခမျာ
 ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်ပြီး ငိုတော့တာပဲ။ သူ့ခမျာ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊
 စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း စတဲ့ ဝေဒနာတွေကြောင့် လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြဖို့
 မလွယ်တဲ့ သေခြင်းတရားအကြောင်းကို စဉ်းမှ မစဉ်းစားမိခဲ့ပဲ။ နောက်
 တစ်နေ့မှာတော့ ဆရာဝန်က သူ့အခြေအနေ အတော် ကောင်းလာတာမို့
 မကြာခင်ပဲ နယ်မှာရှိတဲ့ အိမ်ကို သွားပြီး အနားယူနိုင်လိမ့်မယ် ထင်တယ်
 လို့ ပြောတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ အဲဒီနေ့ကို ရောက်လာခဲ့ပါတော့တယ်။

နေ့စဉ်ဘဝမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေက တူတာတွေ ဖြစ်ပျက်တတ်
 သလို ဖြစ်ပြီးသားကလေးတွေကလည်း ပြန်ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါလမာန်း
 ဟာ ဆေးရုံကို အငှားယာဉ်နဲ့ လာခဲ့ရသလို ဆေးရုံကနေပြီး ဘူတာရုံကို

သွားတော့လည်း အငှားယာဉ်နဲ့ပဲ သွားရတယ်။ တောက်လျှောက် ဖိစီးထားတဲ့ နွေရဲ့အပူဒဏ်တွေ ကုန်ဆုံးစ၊ ဆောင်းဦးရဲ့ လေကလေး တိုးတာ ခံရတယ်ဆိုရင်ပဲ ဒါလမာန်းအဖို့ သေကောင်ပေါင်းလဲ ဖြစ်နေရာက အသက်ပြန်ရှင်လာတာ၊ ကျန်းမာလာတာကလေးအတွက် နိမိတ်ပြသလိုပဲ။ မနက်စောစော ခုနစ်နာရီလောက်ဆိုပေတဲ့ မြို့ကို ကြည့်လိုက်ရတာ ညမှာ တွေ့လိုက်ရတဲ့ အိမ်အိုအိမ်ပျက် တစ်လုံးလိုပဲ။ လမ်းတွေကတော့ အိမ်ထဲက စင်္ကြံလမ်းကလေးတွေလိုပဲ။ မြို့တော်ရဲ့ရင်ပြင် ဆိုတာကလည်း အိမ်ထဲက ကွက်လပ်ကလေးလိုပဲ။ သူ့ခမျာ ဆေးရုံမှာ အနေကြာလာခဲ့တော့လည်း မြို့ကို ကြည့်လိုက်ရတာကိုက ကျေကျေနပ်နပ် ရှိနေတယ်။ နည်းနည်းတော့ မရေမရာ ဖြစ်တာကလေးတွေ ရှိပါတယ်။ သူ့မျက်စိရှေ့မှာ အခိုက်အတန့်ကလေး မြင်လိုက်ရပေတဲ့ ဘယ်နေရာမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာ မှတ်မိလိုက်မိတယ်။ သူ့အသိထဲကို ပြန်ရောက်လာတတ်တယ်။

တောင်ဘက် ဆိုတာ အေဗင်နီဒါ ရီဗာဒါဗီယာရဲ့ တခြားဘက်က စတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း အားလုံး သိကြပါတယ်။ ရီဗာဒါဗီယာကို ကျော်လိုက်လို့ တခြားဘက် ရောက်တယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာဟောင်းကြီးထဲ ပြန်ရောက်သွားသလိုပဲ။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ပိုမိုတည်ငြိမ်တဲ့နေရာ ပြန်ရောက်သွားသလိုပဲလို့ အငှားယာဉ်ထဲက ဒါလမာန်း မြင်နေရတယ်။ အဆောက်အအုံအသစ်တွေ၊ သံပန်းတွေ ကာထားတဲ့ ပြတင်းပေါက်တွေ၊ စပိန်ဗိသုကာဆန်တဲ့ ဝင်ပေါက်တွေ၊ အဝင်လမ်းတွေ၊ အိမ်နောက်ဘက်က ကွက်လပ်ကလေးတွေ ... စသဖြင့်ပဲ။

ဘူတာထဲရောက်တော့ ဘူတာထဲက နာရီ လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ သူ စီးရမယ့်ရထား ထွက်ဖို့ မိနစ်သုံးဆယ်လောက် လိုသေးတာ သိလိုက်ရတယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဒါလမာန်းက သတိရလိုက်မိတယ်။ ဘရာဇေးလ်လမ်းမပေါ်မှာ (ယရီဂိုရာမ်ရဲ့ အိမ်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းလောက်မှာ) ကဖီဆိုင် ရှိတယ်။ အဲဒီဆိုင်မှာ ကြောင်တစ်ကောင် ရှိသေးတယ်။ ဒီကြောင်ကလည်း လာသမျှလူ ပွတ်သပ်ပေးတာ ခံတာကိုး။ ဒါလမာန်းလည်း ကဖီဆိုင်ရှိရာ ထွက်ခဲ့မိတယ်။ ဟုတ်ပဲ။ ကြောင်ကြီးတောင် ရှိ

နေသေးတယ်။ အိပ်များတောင် ပျော်လို့။ သူက ကော်ဖီတစ်ခွက် မှာလိုက် တယ်။ ရတဲ့အခါ သကြားကို ဖြည်းဖြည်းထည့်ရင်း မြည်းကြည့်လိုက်မိ တယ်။ (သူက သဘောကျနေမိတယ်။ ဆေးရုံမှာက အဲဒီလိုမှ မလုပ်ရဘဲ ကိုး) တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ သူက ကြောင်ကြီးကို ပွတ်သပ်ပေးနေမိတယ် လို့ တွေးမိလိုက်တယ်။ တကယ်တော့ ဒီဟာက အတွေးသက်သက်ပဲ။ သူနဲ့ ကြောင်အကြားက မှန်ခြားထားသလိုပဲ။ လူဆိုတာက ကာလတစ်ခု ရဲ့ ဖြစ်စဉ်ထဲမှာ နေတာကိုး။ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာက မဆုံးနိုင်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန် ထဲ နေကြတာ မဟုတ်လား။

ရထားဟာ ဘူတာရုံရဲ့ နောက်ဆုံးနားက ပလက်ဖောင်းမှာ ရောက် နေလေရဲ့။ ဒါလမာန်းက ရထားတွဲတွေ တစ်တွဲပြီးတစ်တွဲ လျှောက်ကြည့် လိုက်ပြီး အဆုံးမှာ လူမရှိသလောက် ဖြစ်နေတဲ့ တွဲတစ်တွဲပေါ် တက် လိုက်ပါတယ်။ သူ့အိတ်ကို ပစ္စည်းတင်စင်ပေါ် အသာမ၊ပြီး တင်ထား လိုက်တယ်။ ရထားထွက်တဲ့အခါမှာတော့ သူ့အိတ်ကို ဖွင့်ပြီး ခဏ စဉ်း စားလိုက်ရင်း အာရေဗျညများ စာအုပ် ပထမတွဲကို ထုတ်လိုက်မိတော့ တယ်။ တကယ်တော့ သူ့ရဲ့ ပြဿနာအစုံကို စခဲ့စေတဲ့ ဒီစာအုပ်ကို ယူပြီး ခရီးထွက်လာတာကိုက သူ့ရဲ့ ပြဿနာအစုံဟာ အတိတ်မှာ ကျန်ခဲ့ပြီဆိုတာကို သက်သေပြလိုက်ချင်လို့ပဲ။ ဒီပြင် ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဒ်ဖြစ်ရတယ် ဆိုတာမျိုးကို စိန်ခေါ်လိုက်ချင်လို့ပဲ။

ရထားရဲ့ ဆားတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာတော့ မြို့ရဲ့အသွင်ဟာ တဖြည်း ဖြည်း ပြောင်းလာတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မြို့ပြင်ရပ်ကွက်တွေ ပေါ်လာ တယ်။ ဒီနောက်တော့ ကွင်းပြင်တွေ၊ လယ်ကွင်းတွေ၊ မြို့က အိမ်တွေလို ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ် မဟုတ်တဲ့ နယ်ဘက်က အိမ်ကြီးတွေကို မြင်လာ ရတယ်။ ဒီတော့ ဒါလမာန်းဟာ စာအုပ်ဖတ်မယ့်ကိစ္စ အသာထားလိုက် မိတယ်။ အမှန် ပြောရရင်တော့လည်း ဒါလမာန်းက စာသိပ်ဖတ်တဲ့ သူ မျိုးမှ မဟုတ်ဘဲ။ လောကမှာ အံ့စရာတွေ အပုံကြီးပါ။ ဒါပေတဲ့ ဒါလမာန်း အဖို့ကတော့ ဒီကနေ့ မနက်မှာ အသက်ရှင်နေရတာထက် အံ့အားသင့် စရာ၊ ကျေနပ်စရာကောင်းတာ ရှိမယ် မထင်ဘူး။ ပျော်စရာ၊ ကျေနပ်စရာ

ဆိုတာကလည်း ရှိယာရာဇိတ်ဆီက ယူလာသလိုမျိုးကိုး။ ဒီတော့ ဒါလမာန်းလည်းစာအုပ်ကို အသာပိတ်ပြီး မြင်ကွင်းကိုသာ ခံစားနေလိုက် တော့တယ်။

နေ့ခင်းစာ (ဟင်းသီးဟင်းရွက်နဲ့ အသားပြုတ်ထားတဲ့ ဟင်းချို ရည်ပါ။ ငယ်စဉ်က စားရသလို သတ္တုခွက် ပြောင်ပြောင်ရောင်ရောင်တွေ နဲ့ ကျွေးတာဖြစ်လို့) ဒါလမာန်းဟာ အတော်ကလေး ဝမ်းမြောက်ကျေနပ် စွာနဲ့ စားခဲ့ပါတယ်။

မနက်ဖြန်မနက် အိပ်ရာက ထတဲ့အခါမှာတော့ ငါ့အိမ်ကြီးထဲမှာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့လည်း တွေးမိလိုက်တယ်။ အဲဒီလို တွေးနေတာကတော့ လူနှစ်ယောက်က တွေးနေသလိုပဲ။ တစ်ယောက်က မွေးရပ်မြေရဲ့ ပထဝီ ဝင် အနေအထားကို ကြည့်ရင်း ဆောင်းဦးကာလကို မွေ့လျော်နေတဲ့ သူ။ တခြား တစ်ယောက်ကတော့ ဆေးရုံထဲမှာ လှောင်ပိတ်ခံထားခဲ့ရပြီး ဆေးပညာ နည်းလမ်းတကျ ကုသမှု ခံခဲ့ရတဲ့သူ။ ရထား သွားနေတုန်း မှာတော့ သူက အင်္ဂါတေ ကိုင်ထားတဲ့ အုတ်တိုက်ကလေးတွေကို ကြည့် နေမိလိုက်တယ်။ မြေကျစ်စာခဲ ဗရပွဖြစ်နေတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ မြင်းစီးသွား နေသူတွေကို မြင်လိုက်ရတယ်။ ချိုင့်ခွက်တွေ၊ ကန်တွေ၊ စားကျက်မြေ တွေ မြင်လိုက်ရတယ်။ စလင်းကျောက်တွေနဲ့များ လုပ်ထားသလားလို့ ထင်ရတဲ့ တိမ်တွေကို မြင်လိုက်ရတယ်။ မျှော်လင့်မထားမိပေတဲ့ တွေ့ လိုက်ရတဲ့ တိုက် ဆိုင်မှုတွေပဲ။ မြက်ခင်းပြင်ကြီးထဲမှာ မက်လိုက်ရတဲ့ အိပ်မက်တချို့လို့ပဲ။ တွေ့လိုက်ရတဲ့ တချို့သစ်ပင်တွေကလည်း သိထားတာ တွေ့လိုပဲလို့ တွေးလိုက်မိပေတဲ့ အမျိုးအမည်တော့ မပြောနိုင်ဘူး။ မပြော နိုင်ဆို သူ့မှာက သူ့ရပ်သူ့ရွာရဲ့ အကြောင်းကို စာပေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းတွေလောက်မှ သိတာမှ မဟုတ်ပဲ။

ဒါလမာန်းဟာ မကြာခဏ ခေါင်းညိတ်လို့သာနေတယ်။ သူ့အတွေး ထဲမှာတော့ လှုပ်ရှားနေတဲ့ ရထားကြီး ရှိနေတယ်။ ခုဆို နေ့လယ်ပိုင်းက မခံနိုင်လောက်အောင် လင်းတောက်ပြီးနေတဲ့ နေဟာ ကျနေဖြစ်သွားလို့ အဝါရောင် ပြောင်းတောင်လာပြီ။ နေမဝင်ခင်တော့ နီရဲလာလိမ့်မယ်။

သူ စီးလာတဲ့ ရထားတွဲကလည်း ဘွာနီဇာရက်ဘူတာက ထွက်လာတဲ့ ရထားတွဲနဲ့ မတူတော့ဘူး။ ကာလနဲ့ ဒေသက လုံးလုံးကြီး အသွင်ပြောင်း လိုက်ကြပြီပဲ။ အပြင်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ရွှေ့လျား နေတဲ့ မီးရထားရဲ့ အရိပ်မည်းကြီးကို မျက်စိတစ်ဆုံး တွေ့နေရတယ်။ ကမ္ဘာ့မြေမျက်နှာပြင်ကြီး အနေနဲ့ကတော့ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာတာ တွေ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ဖြစ်ပျက်တွေနဲ့ပတ်သက်လို့ သိပ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ပုံ မရဘူး။ မြေပြင်ဟာ ကျယ်ပြောလှပေတဲ့ သိုသိုသိပ်သိပ် ရှိတယ်။ တရင်းတနှီး ရှိတယ်။ ကျယ်ပြောလှတဲ့ ကျေးလက်က မြေကွက်တွေမှာ တစ်ခါတလေ ဘာမျှကို မတွေ့ရဘူး။ တွေ့ရလှ ကျွဲတစ်ကောင်၊ နွား တစ်ကောင်ပဲ။ ခုလို တစ်ကိုယ်တည်း သွားရတာ ဖော်မဲ့သလို ဖြစ်ပေတဲ့ ဟန်များ ကျသေးတော့လို့ ဒါလမာန်း တွေးလိုက်မိတယ်။ ပြီးတော့ သူ သွားနေတဲ့ ခရီးက တောင်ဘက်ကိုသာ မကဘူး။ အတိတ်ဆီ သွားနေ သလိုပဲလို့ တွေးမိတယ်။ အဲသလို အတွေးကောင်းနေတုန်းပဲ ရထား ဂါတ်ဗိုလ်ကြီး ပြောစကားကြောင့် သူ့ကျေနပ်မှုတွေ ရပ်တန့်သွားရတယ်။ အကြောင်းက ဒါလမာန်းလက်ထဲက မီးရထားလက်မှတ်ကို တွေ့လိုက် ရလို့ ဂါတ်ဗိုလ်ကြီးက ဒါလမာန်း ဆင်းချင်တဲ့ဘူတာမှာ ရထားမရပ်ဘဲ တခြားဘူတာမှာ ရပ်မယ့်အကြောင်း ပြောလိုက်လို့ပါ။ ဒီအကြောင်းကို ဒါလမာန်းက သိမှ မသိဘဲကိုး။ (ဂါတ်ဗိုလ်ကြီးကတော့ အကျိုးအကြောင်း ဆက်ပြီး ရှင်းပြပါတယ်။ ဒါလမာန်းကတော့ ဆက်ပြီး နားလည်အောင် မကြိုးစားတော့ဘူး။ သိလို့လည်း ထူးမှ မထူးတော့ပဲ)

ရထားဟာ ယာမြေတွေရဲ့အလယ် တစ်နေရာမှာ ရပ်လိုက်တယ်။ ဘူတာက ရထားလမ်းရဲ့ တစ်ဖက်မှာ။ ပလက်ဖောင်းတို့၊ ဘာတို့လည်း ကျကျနန ရှိတယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ လှည်းတို့၊ ဘာတို့လည်း မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရံပိုင်ကြီးက အတော်ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာရှိတဲ့ ကုန်စုံဆိုင်၊ စား သောက်ဆိုင်တို့မှာတော့ တည်းခိုစရာအခန်းကလေးများ ရကောင်းရဲ့လို့ သူ့ကို ညွှန်ရှာတယ်။

ဒီတော့လည်း ဒါလမာန်းအဖို့ အဲဒီကို လမ်းလျှောက်ခဲ့ရတာပေါ့။

စွန့်စားခန်းကလေး တစ်ခုပဲပေါ့။ နေကတော့ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းအောက်
 တောင် ရောက်သွားပြီ။ ကွင်းပြင်တွေမှာတော့ နေရဲ့ နောက်ဆုံးအလင်း
 ရောင်တွေကို တွေ့နေရတယ်။ မကြာခင်ပဲ အလင်းရောင်ပျောက်ပြီး ည
 ရောက်တော့မှာ။ သူ့အနေနဲ့ကတော့ သိပ်အပင်ပန်း မခံချင်တော့ဘူး။
 ဒီတော့လည်း ခပ်ဖြည်းဖြည်းပဲ ဆူးလှေအနံ့ကို ရှူရင်း စိတ်ပျက်လက်ပျက်
 နဲ့ လျှောက်လာခဲ့တယ်။

ဆိုင်ကို အရင်က ဆေးအနီရောင် သုတ်ထားပုံရတယ်။ ကာလ
 တရားရဲ့ အထုအထောင်း ခံထားရရှာလို့ ခုတော့ မရန်းစေ့ရောင် ဖြစ်နေ
 ပြီ။ ဆိုင်ကို ဆောက်ထားပုံကလည်း ဆိုးဆိုးရွားရွားဆိုတော့ ဒါလမာန်း
 စိတ်ထဲမှာ ရှေးက အကြောင်းတစ်ခုကို မရေမရာ သတိရလိုက်မိသလိုပဲ။
 ဆိုင်ရှေ့မှာတော့ မြင်းအတော်များများ ချည်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ ဆိုင်
 ထဲရောက်လို့ ဆိုင်ရှင်ကို တွေ့တဲ့အခါ သူ့စိတ်ထဲမှာ ဆိုင်ရှင်မျက်နှာကို
 မှတ်မိလိုက်သလိုပဲ။ အမှန်ကတော့ သူ နေခဲ့တဲ့ ဆေးရုံက အလုပ်သမား
 တစ်ယောက်က အဲဒီ ဆိုင်ရှင်မျက်နှာပေါက်မျိုးကိုး။ ဒါလမာန်းရဲ့ ဇာတ်
 လမ်း နားထောင်ပြီးတဲ့အခါမှာတော့ ဆိုင်ရှင်က ရှိတဲ့နေရာ လုပ်ပေးမယ်လို့
 ဆိုတယ်။ ဒီနောက်တော့ ဒါလမာန်းအဖို့ တစ်နေ့တာအချိန် ကုန်သွား
 အောင် အဲဒီဆိုင်မှာပဲ ထိုင်ပြီး ညစာစားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတော့တယ်။

စားပွဲတစ်လုံးမှာက ခပ်ရိုင်းရိုင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်း ရုပ်ပေါက်တဲ့
 လူငယ်တစ်ယောက် ထိုင်ပြီး ဆူဆူညံညံနဲ့ စားသောက်နေကြလေရဲ့။ အစ
 ပိုင်းမှာတော့ ဒါလမာန်းအနေနဲ့ ရေးကြီးခွင့်ကျယ်လုပ်ပြီး ဂရုမစိုက်မိဘူး။
 ဘားရဲ့ တခြားဘက်က ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာတော့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်
 ထိုင်နေတယ်။ မလှုပ်မယှက်ပဲ။ ကာလတရားက သူ့ကို တိုက်စားသွားလို့
 အပွေးကျွတ်သွားပေတဲ့ အရောင်ထွက်နေသလိုပဲ။ ရေတံခွန်အောက်က
 ကျောက်တုံးများ အရောင်ပြောင်နေသလိုပဲ။ ပြောရမယ် ဆိုရင်တော့
 ပြောင်းလဲနေတဲ့ လူ့မျိုးဆက်တွေ တစ်ဆက်ပြီးတစ်ဆက်က အရောင်
 တင်ပေးထားသလိုပဲ။ လူပုံကတော့ ခပ်သေးသေးရယ်။ အသားက ညိုညို၊
 မူးနေပုံလည်း မရဘူး။ ဒါပေတဲ့ သူ့ကို ကြည့်ရတာ ကာလတရားရဲ့

အပြင်ဘက်မှာလိုပဲ။ ပြောရရင်တော့ အဆုံးအစ သတ်မှတ်မထားတဲ့ တစ်ခုခု အထဲမှာလိုပဲ။ သူ့ ဝတ်ပုံစားပုံအရသာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူက မြောက်ဘက်က လူတွေနဲ့ အချင်းများတဲ့အကြောင်းတွေ သူ့ကိုယ်သူ ပြောနေတာ နားထောင်ရတာနဲ့ ဒီလူတော့ဖြင့် တောင်ဘက်အရပ်တွေ မှာသာ တွေ့ရတတ်တဲ့ ဂေါ်ချိုပဲလို့ သိလိုက်ရတယ်။

ဒါလမာန်းကတော့ ပြတင်းပေါက်နားမှာပဲ သက်သောင့်သက်သာ ထိုင်လိုက်တယ်။ အပြင်ဘက်မှာတော့ အမှောင်ထုက ဖြည်းဖြည်းချင်း နေရာယူလာကြပြီ။ အပြင်ဘက်မှာ ရှိနေတဲ့ ကွင်းပြင်ကြီးရဲ့ အနံ့နဲ့ အသံ ကတော့ ပြတင်းပေါက်က ကာထားတဲ့ သံပန်းတွေကို ကျော်လွှားပြီး ဝင်လာတယ်။ ဆိုင်ရှင်က သူ့အတွက် ငါးလေးကြော်တစ်ပွဲ အရင် ချပေး ပြီး အသားကင် ယူလာပေးတယ်။ ဒါလမာန်းကလည်း အစာကို ဝိုင်အနီ တစ်ခွက်၊ နှစ်ခွက်နဲ့ မျှောချလိုက်တယ်။ ဝိုင်ကလည်း သိပ်တော့ ကောင်း လှတယ် မဟုတ်ဘူး။ သူလည်း ငိုက်တိုက်တိုက် ရှိလာတာနဲ့ ဆိုင်တစ် ကြောကို မျက်စိကစားလိုက်မိတယ်။ ရေနံဆီမီးခွက်က ထုပ်မှာ ချိတ်ထား တယ်။ တခြားစားပွဲမှာ လူသုံးယောက် ရှိနေကြတယ်။ နှစ်ယောက်က တော့ ယာအလုပ်သမားတွေ နေမှာပါ။ တစ်ယောက်ကတော့ လူရိုင်းရုပ် ပေါက်တယ်။ ဦးထုပ်ကြီး ဆောင်းပြီး အရက်သောက်နေလေရဲ့။ ရုတ် တရက် ဒါလမာန်းရဲ့မျက်နှာမှာ တစ်ခုခု ထိလိုက်သလိုပဲ ခံစားလိုက်ရ တယ်။ ဒီတော့ သူက စားပွဲပေါ် ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဖန်ခွက် နားက စားပွဲခင်း အစင်းပေါ်မှာ ပေါင်မုန့်အပိုင်းအစ အလုံးကလေးတစ်ခု တွေ့လိုက်မိတယ်။ တစ်ယောက်ယောက်က သူ့ကို လှမ်းပေါက်လိုက် တာပဲ။

တခြားစားပွဲမှာ သောက်နေတဲ့ သူတွေကတော့ သူ ရှိမှန်းတောင် သိပုံမရဘူး။ ဒါလမာန်းလည်း ဘာပြောရမှန်း မသိ ဖြစ်သွားမိတယ်။ ဒီတော့လည်း မသိကျိုးကျွန်ပြုရင်း အာရေဗျညများ စာအုပ်ကို ဖွင့်လိုက် မိတယ်။ တကယ်တော့ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို ရှောင်လိုက်တဲ့ သဘော ပါပဲ။ အဲဒီနောက်မှာပဲ ပေါင်မုန့်စကလေးတွေ သူ့ကို ထိမှန်လာပြန်တယ်။

ဒီအခါမှာတော့ ယာအလုပ်သမားတွေက ရယ်ကြတယ်။ ဒါလမာန်းက သူ့ကိုယ်သူ မကြောက်ဘူးရယ်လို့ အားပေးလိုက်တယ်။ သူ့အနေနဲ့က တစ်ရပ်တစ်ကျေးမှာ လူစိမ်းတွေနဲ့ အရက်ဆိုင်မှာ ရန်ဖြစ်တာမျိုး မဖြစ်ချင်ဘူး။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း နာလန်ထရယ်။ ဒီတော့လည်း သူက အခန်းထဲက ထွက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်မိတယ်။ သူက ထရပ်လိုက်တဲ့ အခါမှာပဲ ဆိုင်ရှင်က သူ့အနား လာပြီး 'ဆီညော် ဒါလမာန်း၊ ဟိုကောင်ကလေးတွေကို ဂရုမစိုက်ပါနဲ့။ သူတို့က သွေးတိုးစမ်းနေတာ'လို့ သတိပေးသံနဲ့ ပြောလိုက်တယ်။

ဒါလမာန်းအနေနဲ့ကတော့ သူ့နာမည်ကို ဆိုင်ရှင်က ဘယ်လို သိသွားသလဲ ဆိုတာတောင် အံ့အားမသင့်မိဘူး။ ခုဆို သိပြီးလောက်ပြီပဲလို့ သူ တွေးမိလိုက်တယ်။ ဒါပေတဲ့ အဲဒီလို သူက ပြောလိုက်ကာမှ အခြေအနေက ပိုဆိုးသွားရတယ်။ အရင်ကဆို အဲဒီလူတွေက လူစိမ်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖော်ကားတာမျိုး။ ခုတော့ သူ့နာမည်လည်း သိသွားကြတော့ သူ့ကို တည့်တည့်ကြီးပဲ ဖော်ကားသွားနိုင်ကြတာပေါ့။ ဒီတော့လည်း ဒါလမာန်းက ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကို အသာ ဘေးဖယ်ပြီး ယာအလုပ်သမားတွေဆီ သွားပြီး ဘာမကျေနပ်တာ ရှိသလဲလို့ မေးလိုက်တော့တယ်။

ဒီတော့ လူရိုင်းလို ကောင်က ဒယ်မ်းဒယ်ိုင်နဲ့ ထလာတယ်။ ဒါလမာန်းနဲ့ ခြေတစ်လှမ်းစာ အကွာလောက်မှာ ရပ်ရင်း ဖော်ကားမော်ကားတွေ ပြောတော့တာပဲ။ အော်ကြီးဟစ်ကျယ်နဲ့ အဝေးကြီးက လှမ်းပြောနေသလို ပြောနေတာ။ မူးနေတာထက် ပိုမူးပြနေပြီး မျက်နှာပေးအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြောက်အောင် ခြောက်နေသေးတယ်။ အော်ဟစ် ဆဲဆိုနေတဲ့ အကြားက လူရိုင်းလို ကောင်က ဓားရှည်ကို လေထဲမှာ မြှောက်ပစ်ပြီး ဖမ်းလိုက်ရင်း ဒါလမာန်းကို သူနဲ့တိုက်ဖို့ စိန်ခေါ်လိုက်တော့တယ်။ ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကတော့ ဒါလမာန်းမှာ ဘာလက်နက်မှ မပါဘူးလို့ အသံတုန်တုန်နဲ့ ဝင်ပြောရှာတယ်။ အဲဒီအခါမှာ မမျှော်လင့်တာတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။

ထောင့်တစ်နေရာမှာ တစ်ချိန်လုံး မလှုပ်မယှက်နဲ့ ထိုင်နေတဲ့ ဂေါ်ချိုကြီးက သူ့ဓားကို လေထဲမှာ မြှောက်ပစ်လိုက်တယ်။ ဓားက

ဒါလမာန်းရဲ့ခြေထောက်နား လာကျတယ်။ စောစောက ဒါလမာန်းက တောင်ပိုင်းအရပ်ရဲ့ ပြယုဂ်တစ်ခုပဲ။ သင်္ကေတတစ်ခုပဲလို့ မြင်ခဲ့တဲ့ အဘိုးကြီးပဲပေါ့။ သဘောကတော့ တောင်ဘက်အရပ်မှာ စိန်ခေါ်တာကို ဒါလမာန်းအနေနဲ့ လက်ခံရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ ဒါလမာန်းဟာ ဓားကို ကုန်းကောက်နေရင်း နှစ်ချက် တွေးမိလိုက်တယ်။ တစ်ခုကတော့ သူဟာ စိန်ခေါ်တာကို အလိုလို လက်ခံလိုက်မိတာရယ်။ နောက်တစ်ချက်က သူ့လက်ထဲ ရောက်လာတဲ့ ဓားဟာ သူ့ကိုယ်သူ ခုခံကာကွယ်ဖို့ထက် တခြားလူက သူ့ကို သတ်လိုက်ရတာဟာ တရားသဖြင့်ပါ ဆိုတာ သက်သေခံဖို့လိုပဲ ဖြစ်နေတာရယ်။ ဒါလမာန်းက ဓားကို လက်နဲ့ အသာ ဆကြည့်လိုက်မိတယ်။ ဒါကလည်း ဓားကိုင်လိုက်တဲ့ ယောက်ျားတိုင်း လုပ်နေကျမျိုးပါ။ ဓားကိုင်ပြီး တိုက်ဖို့ဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံတို့၊ တိုက်ခိုက်နည်း ဆိုတာတို့က သူ့မှာ မရှိပါဘူး။ ဓားကို အရိုးက ကိုင်ရတယ်။ အသွားက အောက်ဘက်၊ အနှောင့်က အပေါ်ဘက် ဆိုတာလောက်သာ သိတာပါ။ ဆေးရုံမှာ ဆိုရင်ဖြင့် ခုလို အဖြစ်ခံကြမယ် မဟုတ်ဘူးလို့တော့ တွေးလိုက်မိသေးတယ်။

‘အချိန် မဖြုန်းနဲ့’လို့ တစ်ဖက်လူက ပြောပြီး ‘ကိုင်း ... အပြင်ဘက် ထွက်ချေ’လို့ ပြောလိုက်တယ်။

နှစ်ယောက်သား အပြင်ထွက်သွားကြတယ်။ ဒါလမာန်း အဖို့တော့ ဘာမျှော်လင့်ချက်မှ မရှိပါဘူး။ အဲဒီလိုပဲ အကြောက်တရားလည်း မရှိလိုက်ဘူး။ အပေါက်ဝနား ရောက်တာနဲ့ ဒါလမာန်းက ဆေးရုံကို ပထမဆုံးအကြိမ် သူ ရောက်ခဲ့တဲ့ည၊ သူ့ကို ဝိုင်းပြီး ဆေးထိုးကြတဲ့ည၊ အဲဒီညကို သတိရလိုက်မိတယ်။ အဲဒါနဲ့ယှဉ်ရင် ခုလို ကောင်းကင်ပြင်ကြီးရဲ့ အောက်မှာ ကိုယ့်ကို စိန်ခေါ်တဲ့သူနဲ့ ဓားချင်း ယှဉ်ရမယ်ဆိုတာ လွတ်လပ်မှုတစ်ခုပဲ။ ပျော်စရာကြီးပဲ။ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကြီး တစ်ရပ်လို့ပဲ။ ဒီတော့ သူက ခံစား တွေးဆကြည့်မိပြန်တယ်။ တကယ်လို့ သူ့အနေနဲ့ ဒီညလို ဟာမျိုးမှာ သေမယ်လို့များ တွေးခဲ့၊ ရွေးချယ်ခဲ့ဖူးရင် အခု သေရမယ့် ကိစ္စဟာ သူ တွေးခဲ့၊ ရွေးချယ်ခဲ့ဖူးတဲ့ သေခြင်းပဲ။

ဒီတော့ ဒါလမာန်းဟာ ဓားရိုးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင် ထားရင်း အပြင်ဘက်ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ ဘာလုပ်ရမယ်လို့တော့ သိပုံ တောင် မရဘူး။

‘The South’ from *Artifices* (1944)

- ၁။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ရေးသားသော စာကိုယ်နောက် အမှာတွင် ဘော့ဂဲက ဤ ဝတ္ထုကို သူ၏ အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဟု ထုတ်ဖော်ရေးခဲ့သည်။
- ၂။ ဤ ဘွန်နီဇာရက်မှာ မြို့ မဟုတ်ပါ။ ပရာနာမြစ်ကမ်းပေါ်က စန်တာဖေးအနီး ရှိ ဒေသတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက်နယ်ခြားတွင် ဖြစ်သည်။
- ၃။ *Wiel's Arabian Nights* ဟု ဆိုသည်။ အာရေဗျညများ ဘာသာပြန်များတွင် အထင်ကရ မတွေ့ရ။
- ၄။ *Scherazade* ကို ဆိုလိုသည်။ အာရေဗျပုံပြင်များတွင် ပါသော ဘုရင်ရှာရီယာ ကို ဆုံးမသည့် အမတ်ချုပ်ကြီး၏ သမီးနှစ်ဦးဖြစ်သော ဒီနာဇိတ်နှင့် ရှီယာ ရာဇိတ်မှ ရှီယာရာဇိတ် ဖြစ်သည်။ အာရေဗျစာပေတွင် ရှေးက ရှိရာဇိတ်ဟု ရေးသားကြသည်။ မူရင်းမှာ အိန္ဒိယပုံပြင်များဖြစ်သည့် ကထာ ဆာရစ် ဆာ ဂါရာ (*Katha Sarit Sagara*) ဖြစ်သည်။
- ၅။ *Gaicho* - တောင်အမေရိကတိုက် နွားကျောင်းသားများ။

စားဆိုသည်မှာ

သူ့မျက်နှာမှာက မမေ့နိုင်စရာ ကောင်းလောက်တဲ့ အမာရွတ်ကြီးနဲ့။ နဖူးနားလောက်က စပြီး ပါးတစ်ဖက်ဆီကို ရောက်ရောပဲ။ သူ့နာမည်ရင်းကတော့ ဘာမှန်း မသိဘူး။ အရေးလည်း မကြီးလှပါဘူး။ တာကွာရမ်ဘိုက လူတွေကတော့ 'လာ ကိုလိုရာဒါက အင်္ဂလိပ်ကြီး'လို့ ခေါ်ကြတာပဲ။ မြေပိုင်ရှင် တာဒိုစိုးကတော့ သူ့မြေကို ရောင်းချင်လှတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်ကြီးက တစ်နည်းနည်းနဲ့ အကျပ်ကိုင် ဝယ်လိုက်တာလို့ ကျုပ်တော့ ကြားရတာပဲ။ သူက မြေပိုင်ရှင်ကို သူ့မျက်နှာပေါ်က အမာရွတ်ကြီးအကြောင်း ပြောပြသတဲ့။ သူက နယ်စပ် ဖြစ်တဲ့ ရီအိုဂရန်ဒိုဆာလ်က လာခဲ့တာတဲ့။ အဲဒီက လူတချို့ အပြောအရတော့ ဘရာဇီးလ်မှာတုန်းကတော့ သူက တရားမဝင် လုပ်ငန်းတွေ လုပ် ဆိုပဲ။ ယာတွေ သုဉ်းလာတဲ့အခါ၊ ရေတွေ ခန်းလာတဲ့အခါ အင်္ဂလိပ်ကြီးက သူ ခိုင်းထားတဲ့ အလုပ်သမားတွေနဲ့ ဒိုးတူပေါင်ဖက် ကိုယ်တိုင်

ဝင်လုပ်သတဲ့။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ တင်းကျပ် ပြတ်သားလွန်းတော့ ရက်စက်သလိုပဲတဲ့။ ဒါပေတဲ့ တရားသဖြင့်တော့လည်း လုပ်တတ်ပါတယ်တဲ့။ သူတို့ အပြောအရတော့ သူက အရက်လည်း ကြိုက်သတဲ့။ တစ်နှစ်ကို တစ်ခါ၊ နှစ်ခါလောက် သူ့အိမ်အပေါ်ထပ် အခန်းမှာ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်လောက် အောင်းပြီး အရက်သောက်သတဲ့။ အခန်းထဲက ထွက်လာရင်တော့ တိုက်ပွဲတစ်ခုက ပြန်လာသလို သွေးဆုတ်သလို ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်ပြီး ကတုန်ကယင်နဲ့၊ နံစော်လည်း နေသပေါ့။ ဒါပေတဲ့လည်း သူ့ကို အရိုအသေတော့ မတန်စေချင်အောင် မနေဘူးတဲ့။ ကျုပ်ကတော့ ကြည့်လင် ပြတ်သားတဲ့ သူ့မျက်လုံး၊ ပါးပါးလျလျနဲ့ သန်တာ၊ နှုတ်ခမ်းမွေးဖြူဖြူ စတာတွေကို သတိရနေသေးတယ်။ သူက သိပ်တော့ ရင်းရင်းနှီးနှီး မနေတတ်ဘူး။ မနေဆို သူ ပြောတဲ့ စပိန်ဘာသာစကားလည်း ဟုတ်တိပတ်တိ မဟုတ်။ ဘရာဇီးလ်က လူတွေ အသံမျိုးလည်း ဝဲသေးတာ။ စာတွေ ဘာတွေဆိုလည်း လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်တာမျိုး၊ ကြေညာစာမျိုးလောက်ပဲ သူ့ဆီ လာတာ။

ကျုပ် နောက်ဆုံးအကြိမ် မြောက်ဘက်ဒေသကို ခရီးထွက်တုန်းက ကာရာဂူဝါတာ မြစ်ရေလျှံတာနဲ့ တိုးတော့ လာကိုလိုရာဒါမှာ ညအိပ်ရတယ်။ ကျုပ် အဲဒီမှာ သောင်တင်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်းလိုပဲ တစ်ခု သတိထားလိုက်မိတာက ကျုပ်အတွက် မတော်မသင့်တဲ့ အခါမျိုးမှာ အဲဒီနေရာကို ရောက်သွားတယ် ဆိုတာပဲ။ ဒီတော့လည်း အားကိုးရဖို့ ကြိဖန်ပြီး အင်္ဂလိပ်ကြီးနဲ့ ရင်းနှီးအောင် လုပ်ရတော့တာပေါ့။ ဒီတော့ ကျုပ်ကလည်း မျိုးချစ်စိတ်တို့၊ ဘာတို့ကို အကြံအဖန်လုပ် ပြောရတော့တာပေါ့။ အင်္ဂလိပ် အချင်းချင်းရယ် ဆိုတော့ ကူမယ်ညီမယ်လို့ တွက်တာပဲ။ သူကတော့ ပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်ရင်း ပြောတယ်။ သူက အင်္ဂလိပ်မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အိုင်းရစ်တဲ့၊ ဒန်ဂရာဗင်ကတဲ့။ အမှန်တော့ အဲဒီအချက်တွေကို လူသူလေးပါး မသိစေခဲ့တာ ပြောရင်း လွတ်ထွက်သွားတာပဲ။

ညစာ စားပြီးကြတဲ့နောက် ကျုပ်တို့လည်း အပြင်ဘက် ထွက်ပြီး ကြယ်တွေ ငေးကြတယ်။ တိမ်တွေ ကင်းတော့ ကောင်းကင်က ကြည့်လင်

နေပေတဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်း တောင်ဘက် ကောင်းကင်တစ်ကြောမတော့ လျှပ်စစ်ပြက်နေတာ တွေ့ရတယ်။ နောက်ထပ် မုန်တိုင်းတစ်ခု လာတော့ မယ်ရယ်လို့ ခြိမ်းခြောက်နေသလိုပဲ။ ကျုပ်တို့လည်း ပြိုပျက်နေတဲ့ အခန်း ထဲကို ပြန်ဝင်လာကြရတာပေါ့။ အခန်းထဲရောက်တော့ သူ့အလုပ်သမား တစ်ယောက်က ရမ်တစ်လုံး ချပေးတယ်။ ကျုပ်တို့လည်း အတော်ကလေး ကြာအောင် ဘာမျှမပြောကြဘဲ ထိုင်သောက်နေမိကြတယ်။

ဘယ်လောက် ကြာသွားမှန်းတောင် မသိတော့ဘူး။ ကျုပ်ကိုယ် ကျုပ် သတိထားလိုက်မိတဲ့အခါမှာတော့ ကျုပ် မူးနေပြီ။ ဘယ်လို ဘယ် လို ရယ်တော့ မသိဘူး။ တစ်ခုခုကပဲ နှိုးဆော်လိုက်တာလား။ ပြောစရာ ပဲ မရှိလို့လား မသိဘူး။ သူ့မျက်နှာက အမာရွတ်ကြီးအကြောင်း ပြော ထည့်လိုက်မိတယ်။ သူ့မျက်နှာဟာ တင်းသွားတယ်။ ကျုပ် စိတ်ထဲမှာ တော့ ကျုပ်ကို အိမ်ထဲက မောင်းထုတ်ပစ်တော့မှာပဲလို့ အတော်ကြာကြာ တွေးနေမိလိုက်တယ်။ ဒါပေတဲ့ သူက ပုံမှန် ပြောဆိုနေသလိုပဲ။ ကျုပ်ကို ခုလို ပြောတယ်။

“ကျုပ်မျက်နှာက အမာရွတ်ကြီးအကြောင်း ကျုပ် ပြောပြမယ်။ ကျုပ် ပြောတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဟိုလို ဖြစ်သင့်တယ်၊ ဒီလိုဆိုမှ တရား မယ်၊ ဒီဟာတော့ မသင့်ဘူး စသဖြင့် မှတ်ချက်တွေ၊ ရှုတ်ချတာတွေ မကြားချင်ဘူး။”

ကျုပ်ကလည်း ကတိပေးလိုက်တယ်။ သူက အင်္ဂလိပ်လိုတော့ ပြောတာပဲ။ စပိန်လိုလည်း ပါတယ်။ ပေါ်တူဂီလိုတောင် ပါသေး။

* * *

၁၉၂၂ ခုနှစ်က ကော့နေ့သ်မှာရှိတဲ့ မြို့တစ်မြို့မှာ ကျုပ်ဟာ အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရမယ်ရယ်လို့ စုပြီး တိတ်တဆိတ် လုံးပန်းနေတဲ့ လူငယ်တွေအထဲက တစ်ယောက်လို့ ပြောရမယ်။ ကျုပ်တို့ အပေါင်းအသင်းတွေ အထဲကဆို တချို့လည်း အသက်ရှိနေကြသေးတယ်။ တချို့က ငြိမ်းချမ်းရေးရဖို့ထဲ ရောက်နေကြတယ်။ တချို့ကတော့လည်း

အင်္ဂလိပ်ဘက်မှာ ဝင်ပြီး ပင်လယ်ထဲမှာ၊ သဲကန္တာရထဲမှာ စသဖြင့် တိုက်ပေးနေကြသေးတာ။ အတော် ထက်သန်တဲ့ အတော်များများကတော့ ထောင်ထဲက ကွက်လပ်မှာပဲ အဆုံးစီရင်ခံကြရတယ်။ စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်တွေနဲ့ လူငယ်တွေပေါ့ဗျာ။ အတော်များများရဲ့ ကံကြမ္မာကလည်း ပြည်တွင်းစစ်ထဲမှာပဲ ပြီးသွားကြရတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ကျုပ်တို့ဟာ လွတ်လပ်တဲ့ သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ချင်ကြသူတွေပါ။ ကျုပ်တို့ဟာ ကက်သိုလိပ် ဘာသာဝင်တွေပါ။ ကျုပ်တို့တွေဟာ ကျုပ်အထင် ပြောရရင်တော့ စိတ်ကူးလည်း ယဉ်တတ်သူတွေပါ။ အိုင်ယာလန် ဆိုတာက ကျုပ်တို့အတွက် စိတ်ကူးယဉ်စရာ အနာဂတ် မဟုတ်သလို လက်မခံနိုင်လောက်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်တစ်ခုလည်း မဟုတ်သေးပါဘူး။ ခါးသီးဖို့ကောင်းပေတဲ့ ချစ်နေရသေးတဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုပဲ။ မှန်ကင်းလည်း ရှိတယ်။ ထင်းလည်း ရှိတဲ့ နေရာတစ်ခုပါ။ ပါနယ်လ်ကိုတောင် ငြင်းခဲ့ကြသူတွေပါ။ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဆိုခဲ့တဲ့သူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ သူရဲကောင်းဆိုတာ ပြန်ပြီး လူဝင်စားဖြစ်နိုင်တဲ့နေရာ ရှိတယ်။ ငါးလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တောင်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ထားတော့ ... ဒါတွေ။ တစ်ညနေမှာ ကျုပ်တို့ဆီ လူတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ကျုပ် ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး။ ကျုပ်တို့လို လူစားမျိုးပဲ။ မွန်းစတားဘက်ကလို့ ဆိုတယ်။ နာမည်က ဂျွန်ဗင်းဆင့်မွန်း တဲ့။

သူက ရှိလှ နှစ်ဆယ်ပေါ့။ ပိန်ပိန်ပါးပါးရယ်၊ တင်းတင်းရင်းရင်း မရှိဘူးပေါ့။ အဲဒီလို ဆိုတော့လည်း သူ့ခမျာ သူ့ကိုယ်သူ သိပ်အားရပုံ မပေါ်ဘူး။ သူက လက်ဝဲစာပေတွေကို အတော် ကျကျနန လေ့လာထားတာပဲ။ တစ်ခုခုများ ငြင်းခုံနေကြတဲ့အခါ သူက ဒိုင်ယာလက်တစ် နည်းလမ်းတကျ ရုပ်ဝါဒကို ကိုင်ပြီး ဝင်ရှင်းပစ်တာကိုး။ လူတစ်ယောက်ကို ကြိုက်ဖို့၊ မကြိုက်ဖို့ ဆိုရာမှာ ဆင်ခြေတွေ အများကြီး ရှိတယ် မဟုတ်လား။ မွန်းအတွက်လည်း ဒီလိုပဲ။ အဲဒီလို ဆိုရတာ မွန်းက ကမ္ဘာသမိုင်းကိုတောင် မရေရာတဲ့ စီးပွားရေးပဋိပက္ခတွေအဖြစ်နဲ့ နိဂုံးချုပ်ပြနိုင်တဲ့ လူမျိုး။ သူက ပြောသေးတာ။ တော်လှန်ရေးဆိုတာက အောင်မြင်ဖို့

ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်လာတာ ဆိုပဲ။ ဒီတော့ ကျုပ်က ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။ လူကြီးလူကောင်းတွေကတော့ လမ်းပျောက်နေတဲ့ ကိစ္စမျိုးလောက်သာ စိတ်ဝင်တစား ရှိကြတာ လို့။ ဒီလိုနဲ့ ညရောက်လာတယ်။ ကျုပ်တို့လည်း ပြောစရာ ဆိုစရာ၊ လုပ်စရာ ကိုင်စရာတွေကို သွားရင်းလာရင်း ပြောကြ ဆိုကြရတယ်။ မွန်း ပြောတာဆိုတာတွေကို ကျုပ်က သဘောကျပါတယ်။ ကျဆို သူ ပြောတာတွေက စောဒကတက်လို့ မဖြစ်သလောက်ပဲ။ ကျုပ်တို့ ရဲဘော်အသစ်က ငြင်းခုံနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆွေးနွေးနေတာ မဟုတ် ဘူး။ သူက အဆုံးအဖြတ်ပေးတာ။ လက်ခံကြရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး နဲ့ ပြောတာ။ ဒေါသသံတောင် ပါသေးတယ်။

အဲဒီညက ကျုပ်တို့ လျှောက်လာကြရင်း မြို့စွန်က နောက်ဆုံး အိမ်တွေဆီ ရောက်လာတယ်။ ရုတ်တရက် ကြားလိုက်ရတဲ့ သေနတ်သံ ကြောင့် အံ့အားသင့်သွားမိကြတယ်။ (အဲဒီအရင်က ဒါမှမဟုတ်ရင် အဲဒီ နောက် စက်ရုံတစ်ခုလား၊ ထောင်တစ်ခုလား မသိဘူး။ အဲဒီရဲ့ အုတ်နံရံ ဘေးက လျှောက်လာကြတာ) ကျုပ်တို့လည်း မြေနီလမ်းထဲ ချိုးဝင်လိုက် ကြတယ်။ အဲဒီတုန်း မီးရှို့ထားတဲ့ အိမ်တစ်ဆောင်ဆီက စစ်သားတစ် ယောက် ပြေးထွက်လာတယ်။ နည်းတဲ့အကောင်ကြီး မဟုတ်ဘူး။ သူက အော်ပြီး ကျုပ်တို့ကို အရပ်ခိုင်းတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်က ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်လိုက်တယ်။ ကျုပ်ရဲဘော်ကတော့ ကျုပ်နောက် လိုက်မလာဘူး။ ကျုပ် လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ဂျွန်ဗင်းဆင့်မွန်းခမျာ မီးအထိုးခံထားရတဲ့ ယုန်ကလေးလို မီးရောင်အောက်မှာ မလှုပ်မယှက် ရပ်နေတယ်။ ကြောက် လည်း ကြောက်နေသပေါ့။ ကျုပ်လည်း အဲဒီကို ပြန်ပြေးပြီး ကျုပ်တို့ကို တားတဲ့သူကို တစ်ချက်တည်းနဲ့ မှောက်သွားအောင် သယ်လိုက်မိတယ်။ ပြီးတော့ ဗင်းဆင့်မွန်းကို နည်းနည်းကိုင်ပြီး လှုပ်လိုက်ရင်း ဆဲလိုက်ရ သေးတယ်။ ဒီနောက် ကျုပ်နဲ့လိုက်ခဲ့ဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်ရတယ်။ ကြောက် လန့်နေတော့ သူက မလှုပ်တာနဲ့ သူ့လက်မောင်းကို ဆွဲခေါ်ရတော့တာ ပေါ့။ ကျုပ်တို့လည်း ပြေးကြရတော့တာပေါ့။ သောကဗျာပါဒ များတဲ့ ညရဲ့အတွင်းမှာ ပြေးကြလွှားကြရသပေါ့။ ကျုပ်တို့ဘက်ကို သေနတ်နဲ့